

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

308564 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 10 వ తేది మంగళవారము

No 113

సంపుటము. ౨

రాజ సనా మ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ అమావాస్య ౩౦.

సంచిక ౧౦౭

మోటారు బండ్లు

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్తుంటున్న బండి మోటారు ౧౦ కంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు నొంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగు చున్నది. ఈ సందర్భమున ప్రయాణికుల సదుపాయ మును చాలా విధి చేయుటకు 1 తేదీ నుండి మోటారులకు కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వరకు కరువుటకు ఏర్పాటు చేసి నారు. గనుక అంతకుముందు గ్రామీణులు చేయుచున్న కష్టము నున్నాము.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers

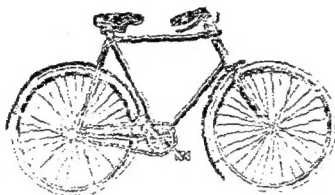
Proprietor, A. SUBBARAYADU

COOANADA.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిటు కంపెనీ,

ఆటో మొట్రోలు ఇంజనీయరు,

ఆనంట్ల సుబ్బారాయుడు ప్రాప్రయుటకు, కాకినాడ.

తైసికల్స్ అస్పిరేకములు మావద్ద చౌకిగా వారకును. వాటి సామానులు:— టైర్లు, ట్యాబులు, మొదలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వ్రాయుడు. గ్రామోఫోనులు కావలసి వారు మమ్ము విచారించుడు.

చెన్న పట్టణం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసి నను మాకు వ్రాయుడు. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ పోస్టు సప్లయింగ్ ఏజెంసీ,

15 బ్రాడ్వే, మదరాసు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ - దిన పత్రిక

సంపాదకము.

12 మాసములకు ... రూ. 15-0-0

6 " " " " 7-12-0

3 " " " " 4-0-0

1 మాసములకు ... " 1-4-0

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ - వార్త పత్రిక

12 మాసములకు ... రూ. 2-8-0

సంవత్సరాది సంచికతో " 3-8-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరేటును,

చెన్న ప్రే.

నాగరపువస్తుప్రదర్శన కాలయం

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేసిన వేలు

దియ్యబడిన పతకము.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు మరమామృతము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము
అమృత శబ్దమాదినిగల
మయమందుగాదు.
వీరినుంట నుండ వగినది.
వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము.
అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.
చలుమంకులవలన మోసముగలుగును
పంచభాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము
అంజన శబ్దమంతమునగల
నకలుమందుగాదు.
తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పొక్కులు,
పుసొప్పులు, కీళ్ళపొక్కులు, పడువాలము,
వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, వర్షం
వీని కన్నిటికి అమృతమునంటిది.
చక్కని డబ్బితో సహా
సీసా ౧ కీ 8 అణాలు.

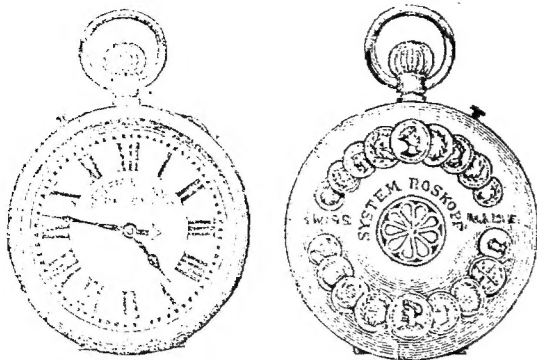
వాడని వారుండను.

అమృతాంజనము డిపో, టి

1౦౮, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి, ఈ ౭ తంబుకెట్టి వీధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

వనమెమిది మెరుగుపరిచిన రాస్తోపు గడియారం.

దీనికి 7 సం. వుత్తరవాదప్రము యవ్యబడును.

మంజు.

వెనక.

ఈ గడియారము యొక్క వెనకవైపు 18 మెడలున్నవేసి యుండును. దీని కేసుకొని పరుగెత్తినను ధుమికెను గుట్టపు సవారి చేసినను నిలువకుండా పడుచును. కేసుకొని విక్రయము ఆవుతున్నది. మొట్టమొదటే మువారికి కూడ నిండా వుపయోగము నుండి. దీని వెల గొలుసుతో చేరి రు. 2-8-0

విక్రొందియా వాచ్ కంపెనీ, పాకానాపేట మదరాసు.

జ్ఞానవాసిష్టము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విశేషాధికారి. ఇందు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు సర్వత్రా గాగలవు. దీనిని ప్రతిభము బ్రహ్మ సంధును కర్మమునందు. మోక్షాపేక్షకులదా దీనినే చదువకుండును. పరిష్కరించి. వెల పోస్తోన్ రు. 6-8-0

సర్వవేదాన్ని సిద్ధాంత సంగ్రహము. శ్రీ శంకరాచార్య విరచితము. ప్రతి. దీక్షాత్మకవిశేషము. అద్వైతము నామాలాగ్రముగా పరిశీలించుటకు, ముఖ్యముగా శంకరాచార్యుల దేవునిపట్లను చాలముఖ్యమైనది. వెల పోస్తోన్ రు. 2-4-0

కాటంబరి. అశ్వమేధమైన కవల. నీటి, కృంగారము, కోకిలము, కథాచతుర్ముఖి, బాడెనెంచిన దీనిలో నెచువలయును. ఇందలి ప్రతివాక్యమును రసాదముచే చిత్తమును పరవశము చేయునని దీనిపేరే చాటుచున్నది. దీనివెల పోస్తోన్ రు. 1-4-0

మునిగొండ. నాగలింగశాస్త్రి.

తాడికొండపాట్ల, గుంటూరు జిల్లా.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుతమునకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి యున్నవి. ప్రీతి, పునఃపునః, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను, కల్పితములను చెలిసికొనగలరు. దూరదేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిశోధితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా అద్దము తృప్తికరముగా జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 8 0 0
సీమ అద్దము 6 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఈ త్రికాల అద్దము భావలో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫతల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand. Kaira District.

చుండుకు నూనె

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాటుట, జిల, నోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన మెట్టుకలకు హానిగలుగక చక్కగా బెరుగ గలవు

కుష్టుకు తైలము

కట్టి 1 కి వెల 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0
ఈతైలము పొడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేజి రోడ్డు, బొంబాయి
7, తిరువెన్కాయూరు మదరాసు.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచేరుబడిన నవీన రకపు సామానులును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును ఆంధ్రప్రదేశ్ మన కెరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుకలోనికిం దేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక స్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన ఏషియమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంజీకి రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అంగుళము 1 కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింపదలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల వట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంబుబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

Wanted.

కావలెను.

వార్తాపత్రికలోను, మాస సంచికలోను ప్రచురణముల జేయుటకుందగిన చిత్తరువుల స్వతహా గీయగలట్టి సమర్థుడును, అనుభవశాలియు నగు నొక పోగరపనివాడు (ఎక్రేవరు అండు డిజైనరు) కావలెను. "O" c/o ఆంధ్రపత్రిక మేనేజరు, అని వ్రాయవలయును.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక కక్షమున కొత్త చందాదార్లను తేర్చి ఏజెంట్లు గావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు కొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందివిధముగ ప్రత్యేక బహుమానము లియబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి	రు 50-0-0
50 "	20-0-0
25 "	8-0-0
ఏకరుస రెండు నెలలలోనైన 25 గురు	10-0-0

సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదారుగ నెన్నబడుదురు. పైన కలనెని.

వార్తాపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగర ఏజెంట్లీస్తులో చేరినవారికి మాత్రమికమిషను నన్వయించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునని, పిమ్మట అమృతాంజనము డిపోవారి యాషధముల యేజెన్సీ గూడ మెనకబడును. మేనేజరు.

The Madras School of Commerce and Economics, Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July Purely intended to give all facilities to Andhras from mafussil places. Full particulars can be had on application to

THE PRINCIPAL,

30 విధముల బహుమానములతో 15 తులములుగల కట్టి 1 కి రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0-3-0

రిజిస్టరు చేయబడిన

“శకుంతలా”

వెండుకులు పెరుగు సుగంధతైలము.

తాంబూలమృతము 22, కొండచిలుకలు 6, కార్ నేపల్ బ్రూచి 1, పునగుడలై 1, అత్తరుబిల్లి 1, తెరగి 86 బహుమానములు

త్వరపడుడు! కొద్దికపులే గలవు! మంచిసమయము!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ తెలియజేయుటకు తలపెట్టిన ప్రాచుర్యమున్నది. మా ప్రకటన కలెనే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రపత్రిక ప్రతిబింబరూపముగా ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచంగాను మరల లోకమునకు యావత్తు యుద్ధముని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. “నిజముగా విరోపాఖండమున” జర్మనీ మొదలగు వారికి గలుగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా నెరుంగుటకు జర్మనీ యుద్ధప్రతి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయములిం దున్నవి. విరోపాయుద్ధము జరుగుటకు నెలమైన కారణము తెలింగునారు ఈ మొదటి భాగమునందు దెలుపబడిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా, హంగేరీల నిర్మాణము గతకాలమున విరోపాలో గలిగిన మార్పులు. జర్మనీ యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకమత్యమందిన వింత ఆస్ట్రియా ఏకాధిపత్యములూ మాటుబాటులు జర్మనీ యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట ఆధికారవిభింభనము, రాణునకుడు. గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనీయుచేసిన పోటాపోటీలు. బాల్కన్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు. విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రియా యువరాజు సంబంధిత వెనక సార్వభౌముల యుత్తరప్రస్థుత్తరములు సార్వభౌమలారంభించిన మహా యుద్ధవివరణములు గలవు. విరోపా చరిత్రము నింతిపులముగా నిజకారణ సూత్రముగా నెరుగు నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కి చెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారి కీ విషయముల సర్వావత్తములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలలో చిత్రపటములును, 6 ధూగోళములును, 120 పుటల విషయము నున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమునబంబుబడును. వెంట వెంటనే తలిమ్మాభాగములు వెలువరుమందును. ఇందులో ఆర్థిక పేరున ముద్రించిన చక్కని ప్రతిములుగలవు. ఇవ్వబడు. చిరునామా. -- సుప్రీయర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

నూతన గ్రామకంఠాభివృద్ధి

[ఒక యువవిలేఖకునియొద్దనుండి]

II

ఇంకను గురించి తెలుకటిలాబులో కొంత వ్రాసియుండితిని. తరువాత యింకొక వ్రాసెదను. గవర్నమెంటువారు ఈసందర్భమున నొక డిప్యూటీకలెక్టరును కొంత యస్తాభిషేకము చేయును. మాడుజిల్లాలకు రి మూసములవరకు చేయించి యున్నాను. ఈసెక్షన్ ఎస్టాబ్లిష్మెంటు ఖర్చులు తాము భరించెదమన్నారు. భూములు ఆక్రమకారము పుచ్చుకొనెడి ఖర్చులును తక్కిన ఖర్చులును నివేశములు పుచ్చుకొనెడి ప్రజలు భరించవలసినదన్నారు. పెక్కుప్రజలు మూఢత్వ దశలోనున్నారని చెప్పటకు సంశయములేదు వీరు భరించలేక ఖర్చులు భూమి ఖరీదుమాత్రమే యని వీరి యభిప్రాయము. కలెక్టరు భూమి యయినయెడల య 1 కి సుమారు రు 500 లు మాత్రమే గదా యనియు మెరక యయినయెడల సుమారు రు 200 లు మాత్రమే గదా యనియు అభిప్రాయపడి నిజముగ నివేశములు కొనవలసినవారును అవసరములేవారును, ఇంట్లు కట్టుటకు తాహతులేనివారును విచ్చలవిడిగ దరఖాస్తులకు పుచ్చుచున్నారు. ఇండ్లకు అంటియున్న కలెక్టరు భూములు ప్రతి గ్రామములోను ఎక్కడ ఖరీదుగలవని చెప్పవచ్చును. య 1 కి వెయ్యి రూపాయలవరకు ఖరీదుచేయును. కొన్ని గ్రామములలో పంపరవన బల్తెయి వారింజనాపేట తోటలగలవు వీరికి కూడ దరఖాస్తులు మెంకగ చేయుచున్నారు. వీరి ఖరీదు య 1 కి సుమారు పావుగంట రూపాయలవరకును భూమి ఖరీదే గజము 1 కి ఒకరూపాయలవరకు లేదు. ఇతర ఖర్చుల సంగతి ఈదరఖాస్తుదారులు ఆలోచించుటలేదు. గోవ్వనిమిత్తము, కర్మ పునీరు పోవుటకు, కల్వర్టులు కట్టుటకు, ఇండ్లభాగములు ఎత్తుచేయుటకు, మంచినీటి సదుపాయమునకు, సాయుభావా యేర్పాటునకు కొంతద్రవ్యము కావలెను. ఈ ఖర్చున్నీ యాను నివేశములు పుచ్చుకొనవారే భరించు యెడల ఈపనులు కానేరవు. ఈపనులు ముందుగచేయ నయెడల ఈనూతన నివేశము వాగ్దోషములు కానేరవు పాఠశాలలను కలగదు సౌఖ్యముండదు గవక అసలభూమి ఖరీదు ఎంతో, ఈవై ఖర్చులెంతయనో ప్రభుత్వములోనే యున్న మేషముచేసి గజము 1 కి ఎంత ఖరీదగనో సుమారుగ నయిన ఏర్పాటుచేసి తదనంతరము దరఖాస్తులను పుచ్చుకొనుట మిక్కిలి సుమంజసుమని చెప్పదగియున్నదిగాని దరఖాస్తు దాగ్గకు వారు కొనబోవు స్థలముల ఖరీదులయొక్క వాసనలేకయే దరఖాస్తులు చేసినవారిలో రు దకు నిలువబడు దరఖాస్తులు నూటికి పదియయినను ఉండవని చెప్పవచ్చును. ఇప్పుడు దరఖాస్తులు చేసినవారందరికి స్థలములు చివరకు దొరకుటయు కష్టము. కొన్ని స్థలములు వాని ప్రముఖతను బట్టి ఎక్కడ ఖరీదుచేయక తప్పదు అట్టి స్థలములకు పోటీ దరఖాస్తుదారులందఱ తప్పదు. అప్పుడు అట్టి స్థలములు వేలం చేయించెదమని అధికారులు అనక తప్పదు. ప్రజల యువరొగమునిమిత్తము వదలి పెట్టెడి వీరులు, కానిటరీ లేవులు మొదలగునవి కయిన ఖరీదు నివేశములమీద కట్టుట రివాజము యున్నది. అయితే తక్కిన ఖర్చులు అనగా కానిటేషన్, డ్రయినేజీ, మంచినీటి సదుపాయము గొడ్డు చేయుట, ఇండ్లకట్టు భాగములు ఎత్తుచేయుట కల్వర్టులు కట్టుట మొదలగు పనులకు అయ్యెడి ఖర్చులు కూడ నివేశములమీద చేయుట సుమంజసుగను, అవసరముగను కనుపించుచున్నది. ఆ ప్రకారము చేసినచో గాని ఈపనులు నెరవేరవు. ఈ పనులు నెరవేరినచో గాని ఈ నివేశములు సౌఖ్యదాయకములు గావు. అయితే ఈ కానిటేషను ఖర్చులు ప్రజలపూర్తిగానే భరింపదగిన వా? లేక తాలూకాలో రుదా వారు గాని డిస్ట్రిక్టు బోర్డు వారు గాని అంతయు గాని లేక కొంతభాగముగాని భరించెదరా? ఈ సంగతులు ముందుగ చర్చించబడి స్థిరపడిన గాని ఈక్రాంతి నివేశముల పని ప్రారంభించుట యుచితముకాదు. ఈసంగతులు పూర్ణముగ దరఖాస్తుదార్లకు తెలిసిన గాని బుడబుడలాడుమి దరఖాస్తులు చేయుటయు మంచిది కాదు. అట్టిదరఖాస్తులు పుచ్చుకొనుటయు వ్యాయముగాదు. తరువాత అనేకములకు తగువులకును, నిమిషదావాలకునుకూడ చోటుకలుగును. కనుక ఈసంగతులు శ్రీవంతులుగావును, తదితర ప్రముఖులును అధికారులును కూడ ముందుగనే యుక్తావధిచలనీక యవసరమని చెప్పటకు సాహసించెదను. ఈ ఖర్చులకు ఒక్కొక్కసనవారే దరఖాస్తుచేయుటయు, నిజముగ ఇల్లుకట్టి అక్కడ కాపురముండుటకు నిశ్చయించుకొన్నవారే దరఖాస్తుచేయుటయు తటస్థించిన అనేకు

మంట నే వృద్ధిపొందుటయు అచ్చటి ప్రజలకు సర్వసౌఖ్యములు కలుగుటయు వారును ఈక్రాంతిచేటకు ఇతర గ్రామములవారికి మార్గదర్శకులుగా నుండుటయు, సంభవించి శ్రీరామచంద్రరావు వంతులు గారికి గ్రామ కానిటేషను గురించియు గ్రామ ప్రజల సౌఖ్యమును గురించియు గల యభిలాష పూర్ణముగ నెరవేరుట తటస్థించునని చెప్పెదగియున్నది. గవర్నమెంటువారు ఉచితముగ నిచ్చిన నివేశములలో వారు ఏర్పాటు చేసిన నిబంధనల ప్రకారము ఇంట్లు కట్టించెదల, అట్టిస్థలములకు తిరిగి గవర్నమెంటువారు దాఖలు చేసికొనుటకు అధికారము కలదుగాని ఇప్పుడు ఏదో ఒక ఖరీదు నేర్పరిచి ఇచ్చుటచేత నివేశములు గాని లేక వేలలో కొనబడిన నివేశములుగాని ప్రభుత్వములో నియమించబడిన పక్షములు అయి జరగని యెడల తిరిగి లాగుకొనుటకు అనకాకమున్నదో లేదో సంశయ నీయును. అందుచేత అట్టి పక్షములన్నియు సాధ్యమయినంత వరకు మొదటనే నెరవేర నేర్పాటు చేయుట యుక్తము. అలాగు నెరవేర్చుటకు దరఖాస్తుదార్లు కలన కొంతసామ్య ప్రతిదరఖాస్తుకొను డిపాజిటు చేయించుటయు మిక్కిలి యవసరమనికూడ చెప్పదగియున్నది.

ఆంధ్ర గ్రంథముల దుస్థితి.

II

ఇంకను గురించి ఒక వ్యాసము వ్రాయబడింది. అందు విజ్ఞానచంద్రకావ రచయించినవలసిన మూలము నూచింప వాగ్దత్తునిచ్చి యుంటిని. ఇటు నూచించెద. వీరు నవలాబహుమతి నేర్పరిచిరి. ఇంకను వీరి యాశయమేమి? ఆంధ్రమున ననేకము మంచి నవలలు బయటవేరవలెననియు ఆంధ్రగ్రంథకర్తలకు ప్రోత్సాహము కౌసంగవలెననియు తాము మంచినవలలను ముద్రాపకవలెననియు నైయుండును. ఇట్టి యందారగుణము వీరి కుండుట సంతోషమేగాని వీరి కవలంబించిన మార్గము మంచిది కాదు. అయినవందల రూపాయి మందికలకు బహుమతి నిచ్చి గ్రంథ సాగ్రంత్రియము తాము తీసికొందు మనకుంటే, మంచి నవలతోపాటు వేరుకొన్ని రెండవరకపునవలలు కూడ తీసికొని ఆగ్రంథకర్తలకు, తమ మంచినవల ఆగ్రంథకర్తలకు తక్కువ సామ్యుచ్చి తక్కువ పాండిత్యాతిశయము కలవాడం వెల్లడించుటకంటే, తమకు ఫలార్జికపు నవలలు కావలెననియు లేక గ్రంథములు కావలెననియు, ఇన్ని వందలలగాయకు ఇన్ని వందలలకు బహుమతినిచ్చి తోచినన్ని, తమకు మంచిన యన్నివన్నీ గ్రంథములు తీసికొనుననియు ప్రకటించినచో ఆంధ్ర గ్రంథకర్తలకు చాల ప్రోత్సాహముచ్చి వారగుదురని తోచెడిది. రాజోవు బహుమతి యీ రీతిగ నుండిక మేలు. ఇంకొకటి. వీరివన్నంతయు చందాదారులు మరయితర సంఘమునకును నున్నట్లు తోచును కనుక గ్రంథ సాగ్రంత్రియము గ్రంథకర్తలకు మంచి గ్రంథమున ప్రకటించినచో వీరి కేవలము నుండదు. అంతియ గాక ఆయా గ్రంథకర్తల గ్రంథములకు పతక గ్రంథకర్తలకు సంఘమువారిచే నామోదింపజేసి ఆగ్రంథకర్తలకే గ్రంథసాగ్రంత్రియము నిచ్చియున్నచో ఆగ్రంథకర్తలెంతయు బాగుపడుదురు. అట్టి గ్రంథకర్తలను బాగుచేయుటయే మన యాంధ్రదేశమున మొదట బయలుదేరి మహాశకారముచేసిన యీమండలి చేయవలసినదని! వేరొకటి ప్రతి గ్రంథకర్త వద్దకు ఏదో కొన్ని గ్రంథములను కొని వీరి గ్రంథ విక్రయపట్టిలో జేర్చి ప్రకటించినచో ఇతర గ్రంథకర్తలకుకూడ వీరు పకారముచేసిన వారుగుదురు. ఇంక వీరి ప్రయత్నములకు కు బోధము. వీరి కాస్త్రగ్రంథములు మహాపయోగమైనవియే యైయు మనయాంధ్రుల కిప్పుడు రుచింపవు కావున, అట్టి గ్రంథముల నింక కొంతకాలమువరకు ప్రకటించుడు. స్వీయచరిత్ర వంటి గ్రంథములును వీరు ప్రకటించిన లాభములేదు. ఇక వీరి అట్టి గ్రంథములకు ప్రకటించలేదు? ముఖ్యముగ చరిత్ర గ్రంథములు ప్రకటించలేదు. ఆంధ్రచరిత్ర రెండుభాగములు ప్రకటించబడినది. మూడవభాగ మొదలు ప్రకటించలేదు? గ్రంథకర్త గారు వ్రాసియున్నారేదా? వీరు నవలలకువలెనే ఆచరిత్రగ్రంథమునకును ఇచ్చుచున్నారా యేమి? గ్రంథకర్త గారు గాని మండలివారు గాని జవాబీయవలెను. హిందూదేశచరిత్రమును తన్నిత్ర మండలికారులే పూర్తిచేయు? వ్యాపకపు తొందరయా? ఆంధ్రవీరులచరిత్రములను ప్రకటించవీరు భూమికొనవలెను. వచన నాటకముల వీరు ప్రకటించదలచియే యున్నారా? అండ్లి గ్రంథములకు భాషాంతరీకరణములు తగినవారే మనోహరముగ నాలుగుదబ్బులు-దబ్బులైన దబ్బులుకావు- రూపాయలు ఎక్కువ విచ్చియెను వ్రాయించుటకు వీరు సమర్థులు. వీరు గ్రంథముద్రణమును గురించి అనవసరముగ విశేషవ్యయము

చేయుచున్నారని లోకప్రతీతి. అందుకుజవాబిచ్చుటకు మండలి వారే ప్రార్థితులు. తగినపండితులజితగాని నేర్పరిచి వీరింతకంటే తక్కువ వ్యయమునకు గ్రంథముద్రణముబాగుగ చేయవచ్చును. ఇంక ఇతర గ్రంథములను గురించి యాలోచించెదము. ఆంధ్రలోకమున నన్నియో బహులుదేరుచున్నవి. అందుమంచిచెడ్డము వారివారిచిత్తమునుబట్టి నిష్ఠాయంబబడుచున్నవి గాని ఇంద్రిదోషమున్నదని చెప్పవారు లేకు ఎవ్వడైన కండిక ఏదో లేని గాని తప్పులు బహుస్పష్టి చేయును గాని తగినవిమర్శకుడు లేడు. పత్రికాధికతుల కంపిన “ఫలూని వారు చేసిన ఫలూని గ్రంథము మా కార్యస్థానము నలంకరించినది. ముందువిమర్శించు” మందుగుని విమర్శింపరు. ఎందుకీ వ్రాత? ఎన్నికతాబ్దములకు విమర్శించు? కొంతమంది కత్రికాధికతులబ్బులీరువాలోనో అడిలేని యెడల అలమారులోనో లైబ్రరీ వృద్ధిచేసికొందురు ఆంధ్రవాదులు విసింపుకొనుచున్న నెట్లల కంపుడుమేని, గ్రంథముందినదియైతర వ్రాయవారు చాలమంది గలరు. వీరెవర నాయకులు! మనలకు బాగుజేయువారు!! ఫతగ్రంథ నిష్ఠకుక సంఘము వారి కంపుడుమేని ఒక అజన ఆయ్యం గారు ఒక దొర వారు ముగ్గురు తెలుగువారుకలిసి మిషికొక వర్షము చొప్పున అయిదు వత్సరములకు గ్రంథము పాఠశాలలలో పఠనీయమో కాదో చల్లగా చెప్పుదురు! ఈలోపున గ్రంథకర్తగతి యేమి? ప్రోత్సాహమెక్కడ! పాఠశాలలలో పాఠము పెట్టించదమన్న మేరులే గ్రంథకర్తలకు, సిఫాయులే గ్రంథకర్తలకు, డబులే గ్రంథకర్తలకు మాయవారవ్వరు? నిర్బంధము కానిపాఠమున కీరీతి గ్రంథము లుండినలెనని నియములేదు. అదివైక క్షుప్త కాక మేస్తరుగారి కృపాకలాత్ముల బట్టియు కొన్ని యెడల చేతికందువాటును బట్టియు నుండును. అన్నలారా! మన గ్రంథకర్తల మొఱివిన. వీని నాలకించువారు లేరు. ఏమి లాభము? అధికము వ్రాయును.

భాషాసేవకుడు.

క్రీ. శేషులైన కొవ్వూరు బలివి రెడ్డి గారు.-- నిమదవోలు గ్రామ కాపురములును, విశేష ధన సంపన్నులును, నదార పురుషులు నగు శ్రీ కొవ్వూరి బలివి రెడ్డి గారు జూలై 31 తేదీ రాత్రి పరలోక గతులైరి తెలుపుట కెంత యుం జింతిలు చున్నారు. ఎందు కలన నాంధ్ర దేశమున విశేష మేధానిధియుఁ గీర్తి సంపన్నుఁడు నగు నొక పుత్ర రత్నమును గోల్పోయినది. శ్రీ బలివిరెడ్డిగారు భూమంది రెడ్డి వంశజులు. వీరి నివాసస్థానము గోదావరిజిల్లా, రామ చంద్రపురం తాలూకాలోని కొల్లల మామిడాడ గ్రామము. వీరివత్తు సోదరులు. ఈ మన సోదరులు చిన్న రెడ్డిగారు వీరితో నవిభాజ్యులుగానుండి శ్రీవంతులుగు కల్పనములకుఁ బూర్వము చరిపోయిరి. బలివి రెడ్డి గారి కింపురు కుమారులు ఆర్యురు కుమార్తెలు 5 చిన్న రెడ్డి గారికి, భాషాధారకులై యాంధ్రలోకమునం దదిర కాలములోనే విశేష కీర్తిసంపాదించిన శ్రీ కొవ్వూరి చంద్రా రెడ్డిగారు పుత్రులు. శ్రీ బలివి రెడ్డి గారు వర్తక వ్యాపారమునం దాంధ్ర దేశమున విశేష ఖ్యాతిని సుపాదించిరి. హిందూ శేశము వందలకలసి సింహ శము, మోరీ, రంగూరు. మొదలగు నితర ద్వీపములతోడను, యూరపు మొదలగు నితర ఖండములతోడను, విశేష వ్యాపారమును జేసిన ధీమతులు. వర్తక వ్యాపారము, వెళుకంబ చేయవండ జేయుటలో నింతటి ప్రజ్ఞాశాలి లేడని చెప్పవచ్చును. బంధుబలమును, బుద్ధి బలమును గలిగి యందార హృదయందైన యీ మహా పురుషుడు వెళుక మన దేశమునకచ్చిన కరువులలో వికాఖపట్టణ మండలమునను, చామరగోట మొదలగు చోట్లను వేసజేలు రూప్యములు పెచ్చించి విశేష మన్నదానమును జేసెను. నిమద వోలులో నిత్యమును పేదల కన్నదానము చేయుచుండెడి వారు. ఈయన తన యరుచు యేవర సంకల్పమున పరమపదము నందెను. ఈ విచారమును నూచించుచు గ్రామములోని లోకలో ఫండు లోకరు వెళుకందే పాఠశాలయును, ఆంధ్రప్రచారిణి ముద్రాక్షరశాల యు నొక దినము మూసివేయఁ బెడెను. ఉదార హృదయుఁ డును, విశేష బుద్ధి శాలియు నగు రెడ్డి మహాపురుషుని గోలు పోయిన వీరి కుటుంబమునకు మా సాహభూతిం దెలుపు చున్నారము. శ్రీ బలివి రెడ్డి గారి యాత్మశాంతి కృపించుకొన్నారంటి నొసంగుఁ గావచ్చును. ప్రయాస నుండి ఒకరు వ్రాయుచున్నారు. ప్రకాశాశానారే జయ

మహాజన సభలు

భావరాని వారు పడు చిక్కులు.

[కల్లూరిగడ్డ మార్యవారాయణరావుగారు]

దేశభావలయందొప్పు దండరతు నాదరము నెలకొను మున్నది కన్యాలయము నాంగ్లేయవిద్యాపాఠశాల లంగరను మహాజనసభల యందు ఆంధ్రముననే మాటలాడవలసినవారగుచు న్నారు. ఆంధ్రమున్నది వాడయెదో నామమాత్రావశేషముగా నున్నది. చిన్న పాటలవంటిది వాడుగుబాలతో నాంగ్లేయులు నే యభ్యసించిరి; దేశభావ సర్వభావతరణముగా నున్న పూర్వ కాలమున కొన్ని తెలుగుగ్రంథములను పఠింపజేయెట్లా కల్పించి వాని నిపుడు విస్మరించియుండిరి. ఊహలన్నియును ఆంగ్లేయ విద్యావిధానములకు దేశములకు ఆంగ్లేయముననే శుభ్రమైనవి. తెలుగుభాషలో మాటాడవలసినను ముప్పాటిక యింగ్లీషుమాటల నే మాటలాడుచున్నార. అట్లునును, ఇందు క యాంగ్లేయమున సుపర్యాసములు చేయవలసినవచ్చినది. మాటలు రావు. ఊహలు భాషాంతరీకరణములు. మాటలు కడవికొనుటలో వాక్యాభ్యుదయములు చెడుచున్నవి. కర్త, కర్త, క్రియల కన్యాయము పొందుట లేదు. మహాజనసభలు రాజకీయాంశములతో కూడినవగుటచేత అందు ప్రతిపాదించు సంశయములన్నియును రాజకీయములే యయియుండును. రాజకీయవిషయములు మనకు చిన్నప్పటినుండియు నెప్పుడు ననభ్యస్తములగుట చే వానికి తగినమాటలు తరుచు తెలుగున కుడురవు. బుద్ధికి తోగినమాదిరి మాటలు కలవలసి వచ్చుచున్నది. కాలతెలంబును లేకుండు సభారంగమున నుపర్యాసములు చేయవలసి వచ్చునపుడు న కల్పించుచును ఉక్తినికీక్తిని యగుచున్నార. భావము వ్యక్తమగుట లేదు. చివరకు సిగ్గుపడి తమభావమును నెలకొందుటతో సహజమైనట్లు జరిగి యేదిభయమైనవాద భాగ భగిన చాలునని తమ యుపర్యాసములను సగము సగము కానిచ్చి వెనుకకు పోవుచున్నార. మహాకైతల మనుకొనువారికి మాటలుతక్కి భావములులేవు. భావములును విషయ పరిజ్ఞానమును గలవానికి మాటలు లేవు. ఇప్పుడాంధ్రదేశ మిట్టిచిక్కులలో జడి కొట్టుకొనుచున్నది.

అందరకును ఆంధ్రము వృద్ధికావలె ననియును, తాము ఆంధ్రమున గూడ వక్తలము కావలెననియును కోరికపాడెము చున్నది. ఆ కోరికను నెరవేర్చుటకు తగినప్రయత్నము మాత్రము జరుగుటలేదు. ఎవరంతట వారు తటస్థముగనుండవో నీమధ్యవర్తిజరుగుట యెట్లు? యందుగా మహాజన సభలలో తరుచుగా నుపయోగపడు మాటలకు సరియైనవ్యాఖ్యానంక పదములను యాధము చేయవలయును. తేనిమాటలను కల్పించవలయును. ఆర్యభావలయందలి పదములను భాషాంతరీకరణము చేసి గాని ఆంధ్రులకు తెలియునట్లు భాషా సాంప్రదాయము ననుసరించి ప్రతికటించుట గాకుండు పదములను మార్చిగాని భావములను వ్యక్తపరుచు పాకర్యము లేర్పరచవలయును. ఈభార మంతయును ఆంధ్రసాహిత్యపరివర్తనమైనది నున్నది.

పరివర్తనమునందునిర్మాణము వెలకబడియున్నది. ఆ కార్యములు జరుగవలసిక మాదిరిని జరుగుటలేదు. ధనములేక కొన్నిరోజులు చిక్కుపడితిమి. పితామహరాజగారి పుణ్య ముదలన ధనముదొంకినది. దొంతనము వారును సహాయపడినారు. ఇప్పుడు పనిచేయు వారులేక యున్నార. ఇప్పుడుజరుగుచున్న మాదిరిని ముందుకూడ పనిజరుగవలసినవచ్చినవో మనతరములో నిఘంటునిర్మాణము పూర్తిమగునట్లు లేదు. అది చిన్నపని కాదు. అందుకు తోడుపడి నిర్వహించవలసినపని. ఆపనిజరగినగాని మనమువైని ప్రసంగించినవిక్రములు పడలవు. ఆంధ్ర గీర్వాణ ఆంగ్లభాషలు మూడింటియందును పరిచయముగల వారుగాని అట్టిపని కొన సాగింపలేరు. ఏభాషయైనను కేవల మొక్క భాషయందే పరిచయము గలవారు ఈ పనికి సమర్థులు కానేరరు. ఆంధ్ర గీర్వాణములు మాత్రమే వచ్చినవారు ఆంగ్లేయపదములయందలి యర్థమును గ్రహించవలయు. తెలుగునందలి పదకల్పము సంస్కృతము నుండియు యెక్కడవలసినవచ్చుచే ఆంధ్రాంగ్లేయములుమాత్రము వచ్చినవారు సరియైన యర్థమును యాపమునగల పర్యాయ పదములను నిర్వహింపలేరు. ఇట్టి చిట్కాలుగల సమయమున భాషా విషయమై పనిచేయు నెలకొన్న పరివర్తన తొందరగా జరుగవలసిన పనిని వెలకకనుండి యేదో యొకపని చేయుచున్నామని చెప్పిన, దేశము వృద్ధిలోనికి వచ్చునా? వారిమీదనున్న కార్యములలో భాషావేత్తలకు దానివైవిధ్యమునుదానా? యెట్లు? యెట్లు? పరివర్తనందు భాషవలసిన

స్కూలు ప్రైవటు పంక్షా విధానము.

నిన్నుని (9-8-15) పచ్చయప్పకళాశాలలో ప్రాథమిక పాఠశాలలో అభ్యుత్తర క్రింద చెప్పి పురి యాపాధ్యాయ సంఘమువారు సమావేశమై స్కూలు ప్రైవటు పరిష్కా విధానమున గల లోపమును కనిపెట్టుటకు చర్చించిరి.

పచ్చయప్ప కళాశాలకు చేరిన వెంటటనుబ్బయ్యరు గారు చర్చప్రారంభించిరి. ఈవిధాన ములందలపడి 5 సంవత్సరములైనది. మొదట నిదివెలకటి మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు చక్కని ప్రతిపత్తునుని యామోదించబడినది. విద్యార్థిను నుభిమానులగు నుపాధ్యాయులును ఇతరులునుగూడ దీనినుంచి చెడలకు నిర్ధారణ చేయుట కీ 5 సంవత్సరముల కాలమును చాలును. ఈక్రిత్రుత ఆంతర్భావమును బహిర్భావమునను భావములు రెండుగలవు. 4 సంవత్సరముల వరకును ఈవిధానము బాగుగా నెయ్యండిట్లు కనబడినదిగాని నిరుడు ప్రధానోద్దేశ్యమునకు భిన్నముగా చరించి కొన్నిపొరపాటుల నొనరించిరి. వానిలో ప్రతిపత్తు విధానమును ప్రవేశపెట్టుట ముఖ్యమైనదిగా నున్నది. కళాశాలలో చేర్చు కొనబడుటకొక విద్యార్థి ని ఆర్డు డిగ్రీ సిర పరుచుట కొక దామాషా ఏర్పరచబడినది. గాని విద్యార్థిభావారి యొక్కయు విశ్వవిద్యాలయమువారియొక్కయు మచ్చట దీక్షుటకు ఆ దామాషాలకు ముల దామాషా ఏర్పరచబడినది. కాన నేవిద్యార్థి ఎంత సమర్థుడైన నీయాశయును తృప్తినిం దించవలకపోయెను.

మరియును అనుబంధపతనము సామాన్యము విద్యార్థుల కందరికినీకలుగుచున్న బాధలనుతొలగించుట కుదారసానుక్రొ క భావముతోడనే ఏర్పరచబడినను అదిగూడ విద్యార్థుల కొక భారమేయైనది. అనుబంధ విద్యనభ్యసించు విద్యార్థులందరును గూడఅన్ని బోధనములనువిని అన్ని విషయముల నభ్యసించవలసి వచ్చినది. విధానప్రధానభావమున కీ ఏర్పాటు వెడత్రోవయైనది. ఇదివర కేయే విషయములలో విద్యార్థులొక్కతార్థత పడసిరో ఆయావిషయముల నన్నిటినిగూడ మరల వారభ్యసించవలసి వచ్చినది. విషయములలో వారికినిదెడు గుణము లందరి తోపాటు గ్రంథస్థములతోచేయుచును. కడటల జరుగు బహిరంగపరీక్షలో వచ్చు గుణములను (విద్యార్థి సమర్థతను నిర్ధారణ చేయుటకు) అదివర కతనికి పాత కాలలో వచ్చిన గుణములతో చేర్చుటలేదు. దేనిమట్టుకు దానిని వేరు వేరుగా చూచుచుండిరి. దామాషాలకు దామాషాను సిరపరిచి గాననే చాలమంది విద్యార్థులు కృతకృత్యులు కావాలక పోయిరి. కాననే అనుబంధ విద్యార్థులను (వి) మాటములోని విషయములనభ్యసించునట్లు నిర్వహించుట యప్రాజ్ఞతయగును. ఆంగ్లభాషను విచ్చిక విషయములనుమాత్రమే అభ్యసించు నట్లు వారిని నిర్వహింప దగును. ఇది యంతయును బహిర్భావ విషయము.

అంతర్భావ విషయమున నుపాధ్యాయ సహజానాక నముతోనే ిట్లు చెప్పియున్నాను. పూర్వకాలముందు కాలిక పరీక్షలు రెండు మాత్రమే యుండెను. ఇప్పుడు వార మాస క్రైయానిక సాత్మానిక, పరీక్ష లేర్పరచ బడినవి. రాత్రిం బ వర్లు పూర్తిగా పనిచేయు వలసి యున్న యాపాధ్యాయుల కీ పరీక్ష లధికముగ శ్రమకలిగించు చున్నవి. ఉపాధ్యాయుడు, యగము విద్యార్థులకు బోధింప వలెను రాత్రిలో పరిష్కాపత్రములను పఠింపించి గుణముల నియ్యనడను. కాన నుపాధ్యాయు డెంత యత్నాచావంతుడుగ నుండినను నిర్వాక్షిణ్యముగ నతనికి వసాంప నలదిగాని భార మొసంగుచుండుటచే నవీర కాలానుగుణ్యముగ పనిచేయుటకు వలయు వాని వెక్కిరింటి నలవరచుకొనట కతనికి కాలము దొరకుటయే లేదు.

విద్యార్థులను పీడుచున్నార. పరివత్ కార్యనిర్వాహకు లింక నైన తమ తటస్థభావమును విస్మరించి సమర్థులగు భాషాత్రయ విభాగములను వారు వీరనక నభితట్టులవారు ప్రార్థించి కభా కార్యమునకు వలయు శబ్దజాలమును మున్నందు చేయువలెయగు విరచించునట్లుచేసి, వాని నన్నింటిన పోగుచేసినయనంతర మొక యభిమ సమకూర్చి యాశబ్దజాలమునందుమధుగురికి మేలుతోచిన వానిని రూఢిపదములుగోనుండునట్లుచేసి ఒకచిన్న నిఘంటువును ముందుగ ప్రకటించి ఆంధ్రాలోకంబున కుపకారము చేసినవార లగుదురు గాక:-

అదియునుగాక ఇట్లునేక పరీక్షలు జరుగుట విద్యార్థులకు ప్రధానముగా భారముగానున్నది. గుణముల నొసంగుటకుగూర్చి విద్యార్థిభాషా పరీక్షల నొక వ్యాపకలేఖకు ప్రయోగించియున్నా రు. అందు నూచింపబడిన విధాన మిటుమంతయు సమంజ సముగాదు. వాగ్మూలకముగ విద్యార్థి యొ సంగు నుత్తరముల కే యాపాధ్యాయుడు ప్రాముఖ్యత నియ్యవలెనని అందు నూచింపబడినది. పూర్తిగా 40'మంది విద్యార్థులును తరగతిలోనున్నప్పు డీవిధానము సాధ్యముకానే కాదు. విషయమును బోధింప నియమితముగు కాలమున విషయ మును నుబోధ్యముగునటుల బోధించుటకును కరినములగు 40 ప్రశ్నలను వేయటకునుగూడ నుపే ధ్యాయుడు శక్తుడుకావాల డు. ఉపాధ్యాయులకు విధింపబడిన ఈ కార్యములన్నిటిని నిర్వహించుట ఎంతకష్టమో ప్రధానోపాధ్యాయులై మతకన్న నతిశయము కష్టము కలదిగా నున్నది. 1910 లో నేలిమద్రలగిధానము ప్రారంభించబడినది. దీంతో ప్రధానోపాధ్యాయునికి గల యదకాశములో చాలభాగము చెల్లిపోవుచున్నది. విద్యార్థివ్యాపకమునుగూర్చి యాతనికి కలస్వ ల్పముగు నత్సాహము గూడనీరసభావము కలిగించుచున్నది. రాజధానిలోని పాతకాలలన్నియును నమానముగానే పని చేయుచున్నవి. ఇకపెట్టెరుక వార్షిక సంవారములలో పని వాగుగానేయున్నది యభిప్రాయముల నిచ్చుచున్నార. కాని కడపరిపరీక్షలు జరుపుకొను విద్యార్థి సమర్థుడని నడువుటకు అనేకదారులకు ద్రోహమున్నాడు. కాన దోష మెవట నన్నదో నిర్ధారణచేయుటకు పీటలేమండ బోవుచున్నది. మొత్తమున విధానమంతయు నొకసమస్య యనదగును. కాన నీవిధానమునగల చిట్కలను తొలగించి దీనిని సామ్యముగన ఎల్లవారికి నుపయోగకరముగను చేయుటకు కొన్ని ఏర్పాటుల ను చేయవలసియున్నది." అని ఇట్లు వెంకటసుబ్బయ్యరుగారు పర్యవేక్షించినపిమ్మట కొంతచర్చ జరిగినది. ఈవిధానముక కలిగిన సారాంశములను నిరూపించి సంఘమువారికి సాధ్యమగు సంకీర్తనలో నందించుట కొక సంఘము నేర్పరచవలెనని వీర రాఘవాచారిగారు నూచించిరి సభ చాలింపబడినది.

కస్తూరి

విషద్యరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలెంతరోగము ముల వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవరస సుమయము లందువారకుట దుస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరి యందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతాపుత్రుండి కొనవ వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా గొకసారి పరీక్షించిన నిజము. తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0. అన్యతాంజనం డిపో, 7,తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

స్వేషలువర్కు డిపార్టుమెంటు డ్రైనేజి సెక్షను. సామానులకంట్రాక్టు R. M. నె 2 రు - కలప.

మదరాసు కార్పొరేషన్ గావలసిన 4000 ఘన అడుగులు తెల్లమట్టిగాని యితర కలపగాని నస్లయి చేయుటకు పెట్టుకొనబడు తెండర్లు 1915 సంవత్సరము 28 ఆగస్టు సోమవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు, మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటువారు పట్టెదరు.

తొడరు కంట్రాక్టు అచ్చుభారములు కావల సినవారు, మదరాసు కార్పొరేషన్ డివిన్యూఆఫ్ సరువారికి విన్నపము బంపుకొని జర1-కి రు. 2-0-0 ల వంతున చెల్లించినట్లయిన దొరకగలవు. ఈసాము తిరిగి యియ్యబడ్డనెదరు. పై బేర్కొనబడిన అధికారి వద్ద ప్రతి తెండరు దారును హామీగా రు 50/లు చెల్లించవలయును. అందుకుగాను తమకు నియ్య బడు రసీదను తెండరుతో జతపరచి పంపుకొన వలయును.

నేపియరుపాక్కు మదరాసు } నే. డబ్లియు టేడలి
6 ఆగస్టు 1915 } స్వేషలు ఇంజనీయరు

యంగ్ మెయ్య ఇంజియన్ అసోసియేషన్ వారికిని,
వేలూరు పోలీసు ట్రైనింగ్ స్కూలు వారిని జరిగిన
“హక్క్ మూన్”

దీపముల వేళ్ళి:— నేను రేపు ఈయం కాలము 7-1

కాలమానస్థితి:—నిన్ను ధిక్కోవ్వనిది 93.2 మాత్రము
అధమోష్ణస్థితి 78.7 మాత్రము.

ఉన్నతస్థాయిస్థానము :—స్వామయ్యుర్తి ఓట్ల
ఫీట్లుగాదు సెలవుయిన వెల్లియన్నగు. అందుకు బహుగా
వేర్పాటుజేయబడిన స్వామయ్యుర్తికిప్రస్తుతము విస్తరికోజున
పాల్గొనేది ౧-వ అప్పీయకోర్టులో స్వామయ్యుర్తి సచారిత్ర
య్యగునాదికో కూర్చుండి విచారణను చేయుచున్నాడు.

రాజా రోజున ధర్మము, — 9 వ తాళి ము
ధ్యాన్నము 2 గంటలకు చెప్పి పట్నం, అంగపాపాయక
వీధిలో నుండు ఒక గొప్పనర్తకుడగు హుసేన్ ను సాహెబు
గారు 500 మహమ్మదీయ శ్రీలకు బట్టిలిచ్చిరి. ఈ సాహె
బు గారు ప్రతి సువత్సరం ఇట్లు బట్టిలిచ్చుచున్నాడు. ఈ
రోజు మధ్యాహ్నం వీర మహమ్మదీయులకు బంగీ (బట్టలు)
లియబడును.

పదవలభిల భారత ఆయుర్వేదముహాసభ -
బాంబేటవున, ఆయుర్వేద కళాశాల హాల్లో శేషనాథము
సాయంకాలము ఈ మహాసభయొక్క ఆహ్వానమును
వారి మొదటిసభ సడిచెను. దివాక్ బహదూరు కె. కృష్ణ
స్వామిరావు సి. వి. ఇ. గారు అగ్ర సభాధిపత్య
మున వహించిరి. అచ్చటి కనేకప్రముఖుల విచ్చేసియుండిరి.
అహ్వానసంఘములో ఆనెగించిరాజాగారో సహా 20 మంది
చేరిరి. ప్రసిద్ధి కైక్రెన ఆనే ఆయుర్వేద మూసాని
వైద్యులతోను గొప్ప ఆభిమానములతోను
కార్యనిర్వహణసభ ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడ్డది అందు
ముఖ్యమైనవారు. దివాక్ బహదూరు. ఎ. ఆనెగారాయ
ణయ్యగారు. దివాక్ బహదూరు. పి. పరాంభశేషాచార్యుడు
గారు. దివాక్ బహదూరు. సి. రాజరత్న మొదలియును. సి.
వి. ఇ. గారు. పి. వి. కృష్ణస్వామిసెట్టిగారు. హాసరలియ. బి.
యెక్. శ్యామగారు. హాసరలియ. జ్యోతులదీక్ష సాహెబుగారు
దివాక్ బహదూరు గోవిందదాసుచతుర్భుజదాసుగారు. రావు
సాహెబు సి. కణ్ణవసెట్టిమూగారు: రావుసాహెబు, సి.
రామానుజం కెట్టియంగారు: లాడ్ గోవిందదాసుగారు.
గోకులదాసు గోవర్ధనదాసుగారు: మున్షిలాల్ అమర్నండు
గారు: యస్. వి. రావుసామి మొరలియూరు గారు: బి. వి.
ట్టిహబునాయుడుగారు: డాక్టరు. యస్. నంజుండరావుగా
రు: డాక్టరు యెక్. వెంకటసామి సెట్టిగారు: డాక్టరు
బి. రా. జగోపాల్ నాయుడుగారు: డాక్టరు
సింగరవేలు మొరలియూరుగారు: హక్సీమాస్మాక్ సా
హెబుగారు: వి. మానీలాలుజి పిల్లేగారు: సి. పి. రావుసామి
అయ్యరుగారు: టి. ఆర్. నామచంద్రయ్యరుగారు: ఖాక్
బహదూరు, కుమావ్ బాచా సాహెబుగారు: ఎ. యస్.
నూర్యనారాయణయ్యరుగారు: పి. వి. రామానుజం
కెట్టిగారు: కె. నూర్యనారాయణరావుగారు
సి. వెల్కరాజ మొదలియూరు గారు: సి. పి. కేణుగోపాల్
కెట్టిగారు: గ్లాన మత్తుసెట్టిగారు పండిట్. భీమాచార్య
గారు: దేవిపండిట్ కచ్చప్ప మొరలియూరుగారు: వైద్యరాం
కృష్ణగారు: ఆయుర్వేదవిద్యార్థి భారతతామ్రీగారు: వైద్య
వీరభానునాచారిగారు: పండిట్ సుబ్రహ్మణ్యతామ్రీగారు
వైద్యు ఎలిరాజునాయుడుగారు: మహాత్ముర పయ్యకవి
అబ్దులా సాహెబుగారు: కార్యనిర్వహకుల స్పెషిలైజిటరువా
నభ ముగిసెను.

శ్రీ గాయత్రి కేవలం బాలికా పాఠశాలవారి పక్ష
మున జాబ్బిల్లూరు నెం. 41 నెం.ట్రాన్సుల్వర్ వీధిలోనుండు
పాఠశాలవారిలో 10 వేల ముగ్గర వారం పాఠశాల
6-45 గంటలకు డాక్టర్లు ము. రామారావు గారు ఆశ్రయ పడు
ముల సహాయముతో "శక్తి గాయత్రి కేవలం" గుండు ఉప
సింతురు.

ప్ర. ఎమ్. సి. న. నర్సరావు రుక్మిణి మూర్తి
 ఈ కడంతి మాన్ నిష్కళానుంకాలము అనోపియో
 పక్షి శ్రీధామనియంతు "మస్తిష్క పూటనుక్" పక్షి (తిక్క
 కాన్స్ గ్రేహర్ మూల) పక్షి జరిగెను. పిల్ల కాండ్రు ఆక
 ముండుట చూచుటకు వోద్యమ గానుండెను. ముద్రా ఆర్థము
 ట్రా "మస్తిష్క" రామ గోలలు బోసిరి. రామన ఆర్థము ట్రా
 ఏకక్షి - రుక్మ గోలలు బోయెదరు. కనుక "మస్తిష్క" పా
 ఆటగలిగిరి.

కడవిని తఃపాఁము సాయుకాలము వాన్తుకభాశాలా
క్రీడాభూమికుందు వైదెప్పిన పక్షులువానికి ఒక స్వాగతస్వ
మొఁటట జరిగెను. సభకలెక్కరు బ్రాహ్మదొంగయన, ఇతను
నలుగురు గొప్పదొడ్లకన్లులు వేలూరువారివైపున ఆశుమం
డిరి. ఆరంభముననుండి శుభవరకు ఇరుకత్తులును ముమ్మరము
గా వారుమండ ఆటమాడుటకు మిక్కిలిరమ్యము గానుండెను.
మొట్టమొదట వేలూరువారికి ఆట కొంచె మనకూలముగా
నుండెను. కాని వారు గోలులు చేయలేకపోయిరి. ఇట్లుండ
లక్ష్మణరావుకృత్వలో వేలూరువారిమీద రెండుగోలులుచేసెను.
విశ్రాంతి కాలానంతరముకూడ వేలూరివారు గోలు
చేయుటకు ఎంతో ప్రయత్నముచేసిరి. కాని, శంకురుకును,
వెంకటరామానజులును వారిప్రయత్నముల ఫలములుచేయు
చుండిరి. శ్రీఘ్నములో కృష్ణ స్వామి మరియొకగోలుకూడ వేలూరి
వారిమీదచేయ, అసోసియేషన్ వారే జయముకొందిరి.

ఇంజిన్ క్రఫ్టింగ్ టీమ్ | కెబ్ మాన్.

రజధానికళాశాలవారికి, క్రైస్తవకళాశాలవారికి
జరిగిన రుట్.

వైద్యుని కళాశాలలనాటికి శనివారము మధ్యాహ్నము రాజధానికళాశాలా క్రీడాభూమియందే ఒక మాన్ జరిగెను. రాజధానికళాశాలవారు మొదట ప్రవేశించి, రివికెట్స్ 266 పగులు వేసి మరలరి కీరిలో రామస్వామియ్య, ప్రాప్తువు గోపాలరత్నమును చాల బాగుగా వాడి క్రమముగా 100, 52, 84 పగులు వేసిరి.

విక్రాంతి కాలాంతరము కైస్తవులు ప్రవేశించి
మొత్తము 82 పరుగులే చేసిరి. కావున రాజధాని కళాకాల
వారే పండితులెరిచిరి.

హస్తకళాశాలకును, పచ్చయప్ప కళాశాలకును
జరిగిన అట.

శనివారము వైశేషిక కళాశాలవారు వాస్తుకళాశాలా
క్రీడాభ్యుదయమును ఆచరించుచుండిరి వాస్తుకళాశాలవారు మొదట
ప్రవేశించి 6 వికెట్టును 195 పరుగులు చేసిరి. వారిలో బట్ల
నాగయ్య, వాడుకవాడి 57 పరుగులు చేసిరి.

విశ్రాంతి కాలానంతరము పచ్చయ్యప్పనాథ ప్రజ్ఞాపి.
మొత్తము 110 పద్యములే చేసిరి. వాడు కళాశాలపైపున రాఘవ
నాచారి చాల సామర్థ్యముతో చెరువుజేయుచు 41 పద్య
లకు 7 వికలు ప్రసన్న.

ఇటు వాసుక భావన వారు అటు వెలిచిరి.

వైద్యకళాశాలకు, వ్యాకుళాశాలకు కూడా వైద్య
కళాశాల (క్రిడాభూమి కుండు ఒక మాచ్ జరిగెను. దీంతో
వైద్యకళాశాల వారు అతిసుఖముగా నెలిచిరి.

ఇంటర్ కన్స్ట్రక్షన్స్ టూల్స్ మెంటుపాడకందుకొ

వైద్యకళాశాలకును వైద్యసౌత్రశాలకును బికిన అట

పక్షి యంకాలము శైవ్యకవళాలా (క్రిడాధూనికం) యంకు ప్రైజ్ ముం పక్షులు వారికి ఒక మాన్ బుగ్గెను. ఇ పక్షులు వారిను బహుశ్రద్ధతో ఆచరించ ఆటకు రమ్యం గానుండెను.

ఆరంభమునకుండి కళాశాఖలనుండి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లకు
గమించినవారి వారితోపాటును విభజనయైనది అం
కాక పాఠశాలల వారితో పాటు ఒక గోరూడ జీవించి.

విశ్రాంతి కాలానంతరము కళాకాలవార ఎంత
ప్రమాదపడి ఒక గోల్ వయిచికా త్వరగా పాతకాలనా
మరియొక గోల్ వయిచి జరుము నొందిరి.

కై నవ కళాశాలకును రాజధాని

కళాకారుడు జరిగిన అట.

పన్నె నామంకాలము రాజధాని కళాశాలా (తెలుగు)
 భూమియును పయిజేప్పిన కక్షులను ఒకయచుజుగారు ఆ
 మిక్కిలి నుందరము గావించెను. మామటకును వెక్కిరి
 వచ్చియుండిరి. రెండుపక్షములవారును చాల సామగ్రియును
 నామందు చాలకాలము సరిపూర్వము నుండి. అయితే
 విక్రొంతికాలమునకు ౧౦ ఏమియునుగదా మొప్పుకొన నా
 గారు రాజధాని కళాశాలమీద ఒకగోలచేసెను. రెండ
 అక్షమంటటా వీరే మరియొకగోల చేసిరి. రాజధానికళాశా
 నారు ఒకగోలయినను చేయుటకు ఎంతో ప్రయత్నపడిరి కా
 చేయలేరైరి. కావున త్రైపునకళాశాలవారే జయముకొంది

పచ్చక పూరము	తెల	మొలం 1-కి	0-2-0
మంతుడు ఫిల్మ్	"	"	2-0-0
గోరోజుము	"	"	5-8-0
అన్ని తాంబవండి పో 10% ఫెసిరోసు, బొంబాయి.			

అయ్యతా, జనండ్రిపో, చెన్నపురి.

వాతావరణసితి.

1915 సం॥ ఆగష్టు నెల 10-వ తేది.

పదార్థములు.	అక్షు 10 పేరీ, ఉదయము గంటలకు హాయపేదము అంగుళములు	కడచిన 24 గంటలు		వగ పాతము.	
		ఉష్ణోగ్రత	అర్ధవర్షోగ్రత	అర్ధవర్షోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో 8 కి పీలు ము. శాతము 1 కి పీలు ము. శాతము
గోపాలపురము	29.613	8.74	80.7	11	19.18 17.69
నాల్గేరు	29.64	83.7	78.9	...	23.95 13.17
కాకినాడ	29.676	91.7	79.0	0.6	19.64 18.64
బంగరు	29.638	95.6	83.2	...	16.70 14.10
గుంటూరు	...	97.2	8.20	10.2	12.01 ... 7
నెల్లూరు	29.725	15.8	81.8	...	6.38 5.59
మద్రాసు	29.789	97.8	78.7	...	11.41 9.03
కిడలూరు	29.770	92.8	77.3	0.13	43.4 7.91
నాగపట్టణము	29.792	95.2	77.9	...	4.6 6.72
కొలంబా	29.849	85.2	77.7	0.01	36.8 34.68
తిరువంతపురము	29.888	93.8	74.7	0.42	44.9 34.65
కొచ్చిక్	29.89	84.8	74.7	0.20	35.40 72.86
కల్లికోట	29.849	84.1	75.9	0.74	35.9 83.78
మంగళూరు	29.842	84.7	77.2	0.38	14.47 30.72
బొంబాయి	29.698	8.53	78.4	0.10	57.3 19.03
హైదరాబాదు	29.699	87.6	73.1	...	20.19 14.00
ఆనంతపురము	...	92.3	73.9	...	2.75 7.07
బళ్లారి	29.746	93.5	74.6	...	13.49 1.05
రెన్నులు	29.761	9.25	76.4	...	8.73 11.32
కడప	29.756	9.82	79.3	...	10.6 10.81
తెంగునూరు	29.84	82.5	65.6	...	16.70 13.96
కొడైకనాలు	22.755	65.2	53.7	0.13	18.20 21.04
ఉదకమండలము	22.982	66.2	54.0	0.08	34.97 27.65
కోయంత్తూరు	29.831	87.2	71.0	0.01	9.52 7.42
వెల్లూరు	29.753	93.1	76.4	...	17.75 13.68
నీలము	29.728	94.7	74.6	0.82	16.49 15.72
తిరువనావల్లి	29.726	98.1	77.7	...	8.37 8.45
పుదుకోట	29.785	95.5	75.1	0.11	14.98 10.57
చుభర	29.82	95.2	75.3	0.85	8.8 19.28
తిరువల్లీ	8.87 5.40

నా ముఖారమును ద్వివిధమున జత్రమున హేచ్చు
గాన దక్షిణమున తగ్గియును వున్నది. అయితే క్రియక్రమముగ అది
స్వత్ర సమానముచున్నది. పడమటిగాలి అప్పుడే శుభం
దునుభాగుగా నీచుచున్నది. నా ముఖమునను సామాన్యముగ వ్రా
దువానికింటె అధికముగ వున్నది. ప్రస్తుతములందున్న శిశి మా
కుటతోడనే బహుళా నా ముఖలవాధిక్యము కిక్కిరవ్వకు. మ
ధ్యమోష్ణము మలభావమును దత్తమండలమునుగూడ క్కము
లొను తక్కువగు యిత్యస్థలములందును హేచ్చు గను
వున్నది. పగటివేళ శీతోష్ణస్థితిమలతామలొ తక్కువ కిక్కిన
పరిదేశముల యందధిక్యముగ నే వున్నది. చెన్నపురి
సమధృతీరపువారిం తియును 50 డిగ్రీలవరకు
హేచ్చి. శీతోష్ణస్థితి రాత్రి వేళలందు తూర్పుస
మద్రతీరమునందు దప్పు యితర స్థలములందును సామాన్య
ముగ వున్నది. అచ్చటమాత్రము 2 డిగ్రీ లధికముగ వున్నది
మన రాజధానిలో తేమ చాలావరకు తక్కువగుచున్నది. పడ
మటను, ఉత్తరమునను తేమ యితర స్థలములందు ముప్పు
మానుకొని వుండలేదు. పడమటి సమద్రతీర ప్రాంతమును
మాత్రము వర్షము కొద్దిగ కురియుచున్నది. రాజధానిలో నను
ములతో గూడిన వర్షమును కురియుటకు పరిస్థితులకు కూల
ముగా నున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్న, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

విజయవాసు కృతుణ్ణిక.	
మహా పవనభయము	3
పాక్షాంతి పైదలలు పరీక్షా విధానము	11
మాతాపిత్రాదుల కల్యాణభిక్ష	4
కుంభాభిషేకముల దశాంశము	11
ప్రాశస్త్యము	5
ప్రధాన వ్యాసము—	
స్వదేశ! స్వదేశ!! స్వదేశ!!!	6
విద్యాపా. ముగిసిన గ్రామము.	
విదేశ తంతివాస్తవము	7-8
దేశము తంతివాస్తవము	9-10
విద్యార్థి ము తంతివాస్తవము	11-12
గ్రామము	15

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

1915-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 10 వ తేదీ

మంగళ వారము

స్వచ్ఛే యత్కవసరము.

ఇండియా ప్రభుత్వపు కార్య నిర్వాహకసభ లో వ్యాపారశాఖాసభ్యులగు సర్. విల్లియము స్టాల్కూగారు నిన్నటిదినము మన దక్షిణముండియా వ్యాపారసంఘమునకు దర్శనమిచ్చిరి. ఆసమయ మును బుకస్కండించుకొని మనసంఘమువారు ఈ దక్షిణరాజధానిలో జరిగిన పరిశ్రామిక కార్యప రిషతుని కివరించి ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల యొక నవలంబించవలసినవర్గతి యిట్టిదని తెలియ వచుటకు నీలున్నయెడల తెలియవరచవలసిన దని కోరిరి. ఈరాజధానిలో పరిశ్రామిక శాఖాధి కారి క్రైస్తవుగారు కలరనుట నంద రెనుంగుదురు. ఇతరి పరిశ్రామిలో ప్రత్యేకము పరిశ్రమాధి కారి లేడు. ఆందుచేనీ రాజధానిలో హెచ్చుపని యగుచున్నది యొకయల్పిప్రాయము దేశమంతట ప్రబోధున్నది. ఈయల్పిప్రాయమున కొంత నిజము లేకపోలేదు కాని ఇక్కడి ప్రయత్నము లైనను నొకవర్గతనన సరించేదుబడినవి కావనియు ఫలవంతములు కాలేదనియు దక్షిణముండియా వ్యాపారసంఘమువారి కిదనమువలన స్పష్టమగు చున్నది. మనరాజధానిలోని పరిశ్రమశాఖాధి కారి వాచ్చుటికొక్క గాజపరిశ్రమా గారమును, నొక పెన్సిల్వేనికర్మాగారమును ఒకకాగితముల కర్మా గారమును పునరుద్ధరింప ప్రయత్నించిరి. గాజ కర్మాగారమునకు నొక పండితుడు నియమితు డయ్యెనుగాని ఆతనికి వస్తువుల పరిమాణము లిం తింత కలువనలె ననుట చెలియక పోవుట చేతను ఆపికోడనను నడువ నియమితుడైన రసా యనశాస్త్రసాధ్యాయుడు బుజుపీషీతుడై స్వదేశ మునకు పోవుటవలనను క్రైస్తవుగా రెంతపాటు పడినను, పనిచక్కగా జరుగక రు. 1-2 0 లకు నొకబుడ్డవతున వ్యయము కలుగజేయు 500 సోడా బుడుమాత్ర ముత్పత్తియయ్యెను. ఏని సామాన్యపు వెల ఒక్కొక్కటికే రెండుమూడణా లుండును. పెన్సిల్వేనికర్మాగారమున పని జరిగెనుకాని గ్రాఫైటు పుల్ల (సామాన్యముగా వనము నిసపుపుల్లయని వాడుకొనునది) బిరుసెక్కి యపయోగ వాకగ్య మునకు వ్యతిరేక మయినది. పెన్సిల్వేనియను పేల 12 డిజనులకు 1-8-0 యయినది. అపే విదేశమువి 0-8-0 కు నమ్ముచున్నారు. కాగితముల కర్మా గారవిషయముననన్నియు సిద్ధమయి తిరువాన్కూ రులో గుట్టనకు రిగిన సదుపాయములు జరిగిన వెనుక న్యాయసూక్ష్మము నొక కొన్ని యావరి శ్రమాగారము నాపివైచెను.విప్లవపుల్లల కర్మాగార

మొకటి తలపెట్టబడి సగ్గసన్నాహములును సమకూరెను. కాని ఈలోపుగ యుద్ధము పై బడుటతో పనియాగివలసినవచ్చెను. దానిని బ్రెస్లరు గారు తమ యధికారమున నడుపనున్నారు. వారు సబ్బు పరిశ్రమ విషయమున కూడ 'మూకపైను' అను పేరిట సబ్బు సిద్ధపరుపదలంచినారు గాని అది యింకను బయటికిరా లేదు. నూనె పరిశ్రమకును గొప్ప యంత్రముల చెప్పించనున్నారు. అయిన నాపక్షమున వ్యాపారార్హముగ నుత్పత్తిని తీయవచ్చునని ఇదివరకు ప్రయోగపూర్వకముగా కనుబరచియుండ లేదు. నూనె పరిశ్రమతో కూడ శాఖలుగా నాప పవలన క్రొవ్వ పత్తులు, ఎరువులు మున్నగు పరిశ్రమలు తలపెట్టబడలేను రంగులను గురించి యొక పరిశ్రమ మధురలో నైదు సంవత్సరములు పనిచేసినాడు కాని ఆతని యభిప్రాయమున మనస్వదేశి రంగుపస్తువులనూడి తగినపక్షివస్తువు వెడలదు గావున నాపరిశ్రమ పత్త్యముగా నాలోచింపదగి యుండలేదు. ఈరీతిగా మనదక్షిణ రాజధానిలో పరిశ్రామిక చలనము యొక్క పర్యవసాన మేమియు లేనట్లుగనుచున్నది. ఇందుకు కారణము మాకు జూడ దక్షిణ ఇండియా వ్యాపారసంఘమువారు వాక్రుచ్చురీతిని మన ప్రభుత్వమువారికిని, పారిశోకూడ పనప్రజకును, పారిశ్రామికాదర్శమిట్టిదియనియు అవలంబింపవలసిన పద్ధతు లిట్టివియనియు కంటియెరుట లేపోవుటయే యని నమ్ముచున్నాము ప్రభుత్వము వారు తగినద్రవ్యమునొదవింపకపోవుటచే గాబోలు మనపరిశ్రామిక శాఖాధికారి ప్రాతకర్మాగారములనుపయోగింపజూచినాడు. వ్యయమెక్కువయైనది. ఫలము లేకపడి. ప్రభుత్వమువారు స్వపరిశ్రామికాభివృద్ధి తమదే యని గ్రహించకపోవుటను జేసి యాతడు శాఖోపశాఖలుకాదగిన ఇతరపరిశ్రమల నాలోచించునైన నాలోచింపలేదు. ఆలోచింపమిచేసిద్ధపరచిన పస్తువులవెలలు హెచ్చిపోయినవి. అంతే కాక ప్రభుత్వమువారి యాజమాన్య మెప్పుడును వ్యయపరమే అందుచేత వారు విస్తారముగా పని ప్రారంభింపనైన ప్రారంభింపవలెను. లేకున్న సరక్షణ మార్గములను జూపి కేరంటిలనిచ్చి యక్ష్మలను మంజూరుచేసి సలహాలనొసగి తగుమైన ప్రజాసంఘములచేత చేయింపనైన చేయింపవలెను. ఈపద్ధతులనన్నిటిని మానుకొని దెలియని నైదుగ్గుడు రోగపుమూలకాంత మెరుగక రోగివర్ణించు ప్రతిఘోషమునకు ప్రత్యేక ప్రతీకారము చేసికొనుచు ఆతని ద్రవ్యమును నారోగ్యమును రెంటిని బోనాడురీతిని బ్రవర్తించినకేమియు లాభ ముండదు. అన్నియు బ్రయత్నించితి మికేమికావలయుననిన తృప్తియొందిదు. కాని స్థానికప్రభుత్వమువారు చేయగలరెంతో లేదు. వారింకను ఇండియా కార్యదర్శిగారి యుత్తరువులచే బద్ధులయ్యున్నారు. అయినను సంయుక్తపరగణాలలోను పంగరాష్ట్రములోను పరిశ్రమలకు నాయాప్రభుత్వములవారు అప్పులనిచ్చి యభివృద్ధిపరుచు జూచుచున్నారు. ఇకపక్షియే యెక్కువ యుపయోగకారి కావచ్చునని మానవృత్తము. నిజముగా మన పరిశ్రామికాభివృద్ధి కిదియే యుత్తమతరుణము. ఇప్పుడే మనప్రభువులును మనప్రజలును సర్వప్రయత్నము లొనర్పవలసియున్నారు. అచ్చుపుస్వదేశోత్సాహమందరియందును విజృంభించినకాని విజయము కనుదూరము గాకమానదు. విదేశవాసియగు ఇండియాకార్యదర్శి మన పరిశ్రమలకు కావలసిన యాధికారికారము కలవాడుగనుండజనదు. స్వదేశస్థితులగు మనఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని స్థానిక ప్రభుత్వములవారికిని నాధికార్యతంత్ర్యముండి తీరవలెను. ఏరును విదేశమాత్రులగు

నర్తకసంఘముల మూలమునగాక విదేశమాత్రు
లధిష్ఠించునిధుల మూలముగాగాక స్వదేశప్రభుత్వ
ప్రతినిధుల మూలముగాను స్వదేశప్రజాప్రతినిధు
ల సలహాలతోను పరిశ్రమ కన్నివిధములను
సహాయముచేసి క్రజాసంఘములచే పరిశ్రమల
సభివృద్ధి చేయవలసి యున్నారు ప్రజలును
మరల నేటినుండి స్వదేశీదీక్షకు దేశక్షేమమునకై
బ్రతిషు సామ్రాజ్య గౌరవమునకై తీవ్రముగా
నవలంబింప వలసియున్నారు. ఎంతకాలము హైం
దవులు తమదేశమునకును బ్రతిషు సామ్రాజ్య
మునకును పరిశ్రామికముగా పోటీరాగల యితర
రాష్ట్రములకు ప్రోత్సహ మొనర్చుచున్నారో
అంతకాలమును కీక్షమును దూరదృష్టి యంతము
ను నగు దేశభక్తినిగాని సామ్రాజ్యభక్తిని గాని
చూపినవారు కాజాలరని స్పష్టముగా చెప్పవచ్చు
ను. ఈవిర్ణయమును క్రస్తుతపు సంగ్రామము
వేనోళ్ల చాటుచున్నది. అందుచేత మనదేశమున
పాలితులును పాలకులును నందరును వెంటనే
మేల్కొందురు గాక యని విశ్వసించుచున్నాము.
రాబోవుదేశీయమహాసభలో తప్పక మన నాయ
కులు హైందవ ప్రభుత్వములకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్య
మును గోరుచు నొకతీర్మానమును స్వదేశీవ్రతము
ను మరల హైందవులు స్వీకరించి తీరవలసిందని
మరియొక తీర్మానమును తప్పక యుపక్రమింతురు
గాకయని నమ్ముచున్నాము.

ఈ కాల యొకవ తేదీని మాసంచితలో రంగును
నూడి కట్టి చిన మేకట రెడ్డిగారు వ్రాసిన లేఖ
యొక్కటి ప్రకటించితిమి. దానినిబట్టిచూడగా మాస
పునకు మాతృభూమియొక గల ప్రేమయొక్క నిజ
స్వరూప మిట్టిదియని యెట్టివారికిని తేటపడకలదు.
దూరముపోయినట్లెల్ల నీ ప్రేమాబ ధము కలుతర
మగుచుండు ననుటకును నిదర్శనము కానవచ్చు
చున్నది ఆహ్వాన ర్తదేశమున కల మనసోదకులు
మన మిచ్చట సాంధ్ర దేశమునకై చేయుచుండు
ప్రయత్నముల నన్నిటిని మహాశ్రద్ధతో గనిపెట్టి
యన్నారు. దూరమున నుండువారగుటచే మనము
చేయుచుండు కార్యజాలపు నిక్కంపు విలువను
గూడ నిర్ణయింపగలిగి యున్నారు. ఆంధ్రనిధికి
తా మియ్యదలచికొనిన విరాళములను గురించి
వ్రాయుచు తా మెవ్వోక బావుటకును దెలియలే
దనియును ఆంధ్రమహాసభయందు జరిగిన ప్రస్తావ
నలు అమగంటునేమో యని భయమును నిరుత్సా
హమును తా ముడుచున్నారనియు వాక్రుచ్చు
చున్నారు దీని బట్టి యిచ్చటి యుత్సాహకు లొక
విషయమును నేర్చుకొనవలసియున్నారు. అట్టి
కప్పుడు ఉత్సాహము చూపినంతమాత్రమున ఎవ
సాగజాలదు. నిజమగుత్పత్తి పుట్టజాలదు. దినదిన
మును సహరహమును నిమేషనిమేషమును మన
తలపెట్టిన కార్యజాలము లోకమునకు నువ్వక్తమగు
చుండునట్లు చేయగల ప్రతిష్ఠాపనా పటుత్వమును
మన ముద్దీపింప జేయవలసియున్నాము. అట్లుద్దీపింప
జేసినంగాని ఏ యవక్రమమును కార్యరూపము
నందజాలదు. అభివృద్ధి నెసంగనేరదు. కావున
మాయాంధ్ర నా యకు లీ శాస్త్రమునుండి
దేశ భక్త హృదయ మంపి నధ్వని నాల
కించి ఎప్పటికంటె నెక్కువ దీక్షితో నెప్పటి
కంటె నెక్కువ సమర్పణబుద్ధితో నెప్పటికంటె
నెక్కువ హృదయసంవేదనతో సక్రమకార్యకర
నికి కడంగుమరుగాక యని కోరుచున్నాము. మా
రంగును సోదరులకు మొనట మాయభివందనము
లొనర్చి త్వరలోనే యిచ్చటి సోదరబృందము వారి
సాహాయ్యమును నుపయోగపరచుకొని నాయత

విరోధా మహా సంగ్రామము

ప్రాస్థురంగమున జర్మనులుతలపడి యోడింపబడుట.

ఇటు లీ వారు విజయము లై ముందు సకు వెళ్లుట.

రుమేనియావారు యుద్ధకాయమున బదులుపుచ్చుకొనుట.

స్వీట్జర్లందు వారి తాట స్థలము నకు భంగము కేండునుట.

ఇంగ్లండు

నౌకానుట్టిడి.

రెండుయోడలను పంపించుట.

లండను ఆగష్టు 9:—రాజులకు బ్రిటిష్ యోడలను పంపించుట స్వీడనువారియోడలకు ఓవర్ క్వీట్ ఆరు ప్రాంతములను ముంచివేసి, వానిముఖము క్షీణముగ నున్నాడు.

పడుటకురు దేశబాంధవ హృదయములు అభిమతమున కిరుకక్కఱను నేకదీక్షోన్ముఖములయి యలరుటకురు ఆయాంధ్రమాతృత్వ క్తి ఆదేశమాత స్వరూపము తోడ్పడంగాక యని ప్రాధింపుచున్నాము.

ఆంధ్రనాథికి విరాళముల బంప నెంచుకొను సోదరులు గుంటూరులో శ్రీముత కొండా వెంకటప్పయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గాంకి పంపవచ్చును.

ఇటీవలనగా కడచిన మాసము 31వ తేదిన నాంధ్రలోకమునకు నొకవిధముగా నిదర్శనప్రాయముడైన యొకలక్ష్మీపుత్రుడు పరలోకప్రాప్తి చెందెనని వ్రాయుటకు చింతిలుచున్నాము. కొవ్వూరి బసివిరెడ్డిగారు జీవయాత్రను విక్కిలి సర్వసామాన్యముగా ప్రారంభించిరి. వారికి పెద్దలు సేకరించి పెట్టిన లక్షలుగాని పేలుగాని యుండులేదు. స్వకాయకష్టమున దినబత్తెముగ నుండుటకంటె వేరు పాయముండినదిగాదు. ఇకవిద్యయన్ననో వారెరుగని విషయము. కాని దైవమువారికి మహోద్దండమగు ప్రతిభను మాత్ర మిచ్చియుండెను వర్తకవ్యాపారములయందు చొరవఁబెట్టుకొని వీరు క్రమక్రమముగా నాశాఖకు నాయకులైరి. విద్యలేకుండియు విద్యకలవాడికంటె నెన్ని యోమముగలరునగావరదేశములతోముఖ్యముగా రంగూరు, శింగపూరు, మొదలనులతో వ్యాపారము నడువనారభించి సావత్తరమునకు ముప్పదిలక్షలకు వైబడి వ్యాపారము జేయునంతటి స్థితికి నెక్కగల్గిరి. ఇంత స్వయంసహాయ పటుత్వమును జూపిన రెడ్డిగారు నిశ్చయముగా నాంధ్రదేశమునకు సంస్కరణీయులని వింతగాదు. వీరిని జూడ జూయినవారి కందరకును వీరు తనుపడినపట్లను నిరాటంకముగా శ్రుతపరచుచు దేహమున నాకష్టములకు చిన్నములుగానిలచిన కాయలను జూపుచుండువారట. కష్టమైనయెడల ఫలముగలుగునని నిరూపించుటకు నితరకంటెను చేయవలసిన పనిలేదు. ఇట్టివారి నిగర్వతయే వారియభివృద్ధికి కారణమటాకుటికుల కలవడితాము కష్టపడితిమని చెప్పుకొనుటకు సిగ్గుపడుచు వృథాదంధముల నాశ్రయించు నిష్పత్తి నవనాగరక యశావనులు గ్రహింపవలసి యున్నారు. బసివిరెడ్డిగారు ఇరువదియన శతాబ్దపు కన్నులకు మిరుమిట్లు గొలుపుధర్మము లొనర్చున్న నతాము పడినపట్లవలెనే ఇతరులకును చాటుచు ననుట నెరింగి విరివిగా నన్నదానములుచేసి కీర్తి నందినారు. ప్రాచీనాధి ప్రాయముల పరుసను దాతృత్వము నెఱపి తృప్తిపందినారు. అదియు నాంధ్రలోకము గమనింప దగియేయున్నది. వారి దాతృత్వము నూతనశక్తిని వారి సోదరుడు చిన్నా రెడ్డిగారిపుత్రు లగు చంద్రారెడ్డిగారి కలవడి

ట్రీస్టి, వైకొమాడియా అను నౌకలు
సింహ ఆగష్టు 9:—ట్రీస్టి అను నౌక ట్రీస్టివద్దను, వైకొమాడియా అనునది హంగరీవద్దను నున్నవి చెలియవచ్చినవి.

ప్రాశ్న

స్వీడన్ దేశపు తాటస్థములు.

స్టాక్ హోల్మ్ ఆగష్టు 9:—తలపట బండిపెట్టుటకై గోధుమలు, పిండిని గానుటకై దొంతమువా రుపకాడించిన చట్టమును పాన్ మెంటువా రొప్పుకొనిరి.

ఫ్రెంచి ఖైదీలను బాధించుట.

లండను ఆగష్టు 9:—రెడ్డుపాలికోలో ఖైదీగా నున్న యొక ఫ్రెంచివాడు ప్రాసిన యంత్రమునం నిట్లున్నది. ఫ్రెంచివారి యధినివేశములలో నున్న జర్మనీవారి ఖైదులను బాధించువాడని యందులకుపరిశీలకముగను త్రవకలితలు, విద్యావంతులగు ఫ్రెంచివారి వైరుధ్యముండినది కొంచె భూములం దున్న స్థలములనుంచి ద్వీపాంతరక్షిత్తులకలెచుచున్నాడు.

త్రివేనీరాటము.

పారిసు ఆగష్టు 9:—హ్యుల్లింద్ వద్దను సౌరజ్యవద్దను త్రివేనీరాటములు జరిగెను. ఈ పోరాటములందు జర్మనీవారివై బాటు పోడింపబడినది.

ఆగ్లోనునందలి కరగోళముద్ధమునందు ఫ్రెంచివారికి యశముల మగ నున్నది.

వాగ్నినందు లింగ్ కాఫ్ మీద జర్మనీవారు మరల బడిరి. కాని విఫలమైరి. ఫ్రెంచివారు శత్రువులకు విశేష నష్టములు గలిగించిరి.

రుష్యా

జర్మనీవారు రీగాను బట్ట మానుట.

లండను ఆగష్టు 9:—మొకకు మరలి పోవుచున్న రుష్యావారివై గవర్నీ వారు బ్రెస్లియావద్దను ప్రాంతమున కేరకమునుపే కాదు పోరాడునట్లు చేయుటకు జర్మనీవారు మొదట వేర్పరుచుకొనిరి. కాని శత్రువులు రీగాను కట్టుకొను ప్రయత్నమున విరుదుటచే నీప్రయత్నమునకు విచ్ఛేదము కలిగినది తేలుచున్నది. నానూతులు రుష్యావారి స్థిరమైనంతో శత్రువుల నెదుర్చుటచే నీవిజయము కలిగెను. అని వెల్లెగాగునుండి వచ్చినంతిరలన దెలియుచున్నది.

రుష్యావారి సైన్యము.

కోన్స్టాన్టినోపల్ భీకరసంగ్రామము
లండను ఆగష్టు 8:—రుష్యావారు బహు మెల్లగను సక్రమముగను మొకకు బోవుచున్నారని రుష్యావారు మొకకు బోవంద మాద్రుకు నరికట్టుటకై జర్మనీవారు యొక్కడ తీవ్ర ప్రయత్నమును జేయుటతో అచ్చతెల్ల నిష్టయులగు వైనిటలు వారి నిరుత్తుచున్నారు. రుష్యావారి సేనామాఖ్య పచ్చటచ్చట గొంచెమువోటిచ్చుచుగాని యొక్కటికిని భేరింపబడలేదు. కోన్స్టాన్టినోపల్ నుండి 400 మైలలను మాత్రమేవడితిమని జర్మనీవారునున్నారు. ఇందునలన రుష్యావారికి భయ్యముతో పోరాడుచున్నదియే దెలియనగును. నీమెల్లయొక్క పడమటి గట్టుననున్న కోన్స్టాన్టినోపల్ నుండి సులభమైన ప్రధమరక్షక స్థానములను జర్మనీవారుదాసి చురుకుబోర మొదలిడిరి గాని

యుండుట లోకమునకు చెలిసియేయున్నది కావున మేము ప్రత్యేకించి వ్రాయ నవసరము లేదు. స్వయం సహాయశక్తిని బసివిరెడ్డిగారిని ఆంధ్రసంఘ మనుకరించిననో మిక్కిలి యువయోగికిరము కాగలదా. వారి పరలోకానాసముచే దుఃఖతులగు వారి బాధువర్గమునకు పరానానుభూతిని తెలియ పరచుచున్నాము.

రుష్యావారి పెద్దఫిరంగులు వారిని చుట్టుముట్టెను. శత్రువులవై ఫిరంగు లింగను బ్రయోగింపు చున్నాము జర్మనీవారు నిష్పలు లగుటకేసి కోన్స్టాన్టినోపల్ ను ఆసోవిట్స్ వద్దను జర్మనీవారికి విశేష నష్టము కలిగి యుండవలెను. నారూయొద్ద మంలిటి భీకర యుద్ధమీ సంగ్రామమునం దింకొకటి జరిగియుండెను. రుష్యావారి సాహసముతో నెదుర్చుచున్నారు. వీరు చూపుచున్న సాహసము జర్మనీవారు వీరిని చుట్టి ముట్టుటకు జేయుచున్న ప్రయత్నములను వ్యర్థము జేయుచున్నది. కోన్స్టాన్టినోపల్ నుండి జర్మనీవారి వైరుధ్యమును చూచుచున్నది. వారొక్కరిని నింకను స్థితిగతులను మాత్రమే జర్మనువారే దెబ్బచున్నారు. రుష్యావారింకను ప్రాగానుండి ఫింగుల బ్రయోగించుచున్నారని దెబ్బచున్నారు. దక్షిణభూమలందు జగరుచున్న యుద్ధము లెప్పటి యట్లే యున్నది. కోన్స్టాన్టినోపల్ ను నానూదమీదను నిష్పలుచుచోలనా నడచుచున్నది.

విలేఖకుని వర్ణన

వారొక్కరిని నెడతెగవంద రెండువిధములవరకు ఫిరంగుల బ్రయోగింపుచుండి జర్మనీవారినిట్లు కరింపుచున్నాడు జర్మనీవారి బలగమునందంటున్న ఫిరంగులన్నియు నొకచో గూర్చబడెను. ఫిరంగి ప్రయోగ తీవ్రము క్రమక్రమముగ హెచ్చుచు. రెండవవాటికాత్రి పర్ల వాతీతము. ఒవేయా వారుగాక ప్రయోగవారు, వుల్లెబర్లవారును, సాక్సనీవారును దుర్గములపై బడుచుండిరి. ముండ్రోకలదడులవద్ద కందరికంటె ముందుగ సాక్సనులుపోయిరి. సక్రమముగ మొకకుబోవుటకు వీలగునట్లు రుష్యావారు తమ యమిత సఖ్యాలుల వైన్యములతో మహావైర్యమును గనబరచిపోరి. రుష్యావారు క్రమేణ మొకకు బోయిరి. రుష్యావారు వారొక్కరి నేమియు నుంచలేదని గ్రురపడుచున్నది. ప్రతివస్తువును దీసికొనిపోయెను. పాత్రసామానులను గమేతము దీసికొనిపోయిరి.

ప్రేట్టుమాను పత్రిక.

వారొక్కరి రష్యకులు విడుచుట గూర్చిన వ్యాఖ్యానము
కలకత్తా ఆగష్టు 10:—ఈయందయమున మొకదిన ప్రేట్టుమాను పత్రిక ముఖవాంఛమున రష్యకులు వారొక్కరి విడుచుటకుగూర్చి యిదిగర రీతిని వ్యాఖ్యమొనర్చెను. జర్మనీవారి సామర్థ్యము యుద్ధకాశములన వారు పోతెడుదేశపు ముచ్చితము మాక్రమించు కొనిరి. అనిప్రపంచమంతయు తలచుట నిశ్చయము. యుద్ధమున నడపించుచున్న జనరలు కోన్స్టాన్టినోపల్ ఫ్రెంచివారి తా మొనర్చురలినకృత్యములచెలిసియుండును. కానిసాధారణులకు వారి గొంతునుకే గాక మిత్రిమండలివారల గౌరవమునకు విభక్తులంభించువచ్చును గాని తొలగించుటకై యుద్ధకార్యముల నడిపింపకుంటయిత తత్ప్రయత్నములే చేయకుంటయు నిశ్చయముకలదు. కనికరము పుట్టించు సంశయముతోయవశ్య శత్రువుల నెదిరించుట మానివేసి ఫ్రెంచి, ఆంగ్లేయుసేనానాయకులు శత్రువుల తొలిమీదయటతో తృప్తిపొందుచుండిరి. ఆగ్లోనిలో యుద్ధము జరిగిచరియు, జర్మనీవారి నెదిరింప వారలకొంత వరకు నడ్డగించితిమియు, యీమొదలగు మనకు లిరపఁచిత మైన రిపోర్టులు వారు పంపుచున్నారు. మిత్రమండలి వారు తమకు కాపాడుకొనుటకంటె శధికమేమియు చేయలేదు అను వృత్తాంతము మానహానికరమగున్నది. గాని వారొక్కరి రష్యకులు కోలుపోవుట గౌరవహాని కలిగించుచుగాని అంతకంటె శధికముకాదు. రష్యకులు శత్రువులను మిక్కిలి పట్టుదలతో నెదిరించిరి. వారల సామర్థ్యమును జర్మనులు సహితము జూనియాడిరి" వ్యాఖ్యానము యిట్లు సమాప్తి నొందింపబడెను. వైరక విషయమును బట్టి రష్యను చరిత్రజేయు కాన్యము లెగ్గయు సంభవింపలేదు. తన ఆచారముల బలములని ట్టికనుకామ్యుకొనుటకు వ్యర్థక కావలెనని రష్యకుల సుప్రమగ తెలియును. ఈలోపున జర్మనులు రష్యకుల నోడించిరి. ఏడుగ వెంబడి కుక్కలు పెద్దపెట్టుగవరిచి. అది యెంతమట్టునకు కలకరమునందునో, అంతమట్టునకే జర్మనీవారు వారొక్కరి ఆక్రమించుకొనుట రష్యకుల కలకరపరచెను. ఇట్లు జరుగుట వలన గౌరవమునకు కలుగు లోరమును ప్రజలలో కలుగు ఆభిప్రాయవ్యాప్తమును సామాన్యములయే మనముబహుపురాతన కోటల రక్షణముగల ప్రధానకరము లొంగిపోవుట యువనని ఫలితమును నిరూపించేయుటకు తగిన అంతముకాదని మాత్రము మేము నొక్కి చెప్పుగలము. వెనుక రష్యావారికి ఇంతకంటె అధికమగునష్టములు కలిగెను. అయినను వారు జయముగాంఘగలిగిరి ప్రస్తుతమున సంభవించిన అంశములనుండి రుష్యావారికి వైతముమరింతదృఢమయ్యెను. వారు కాలమువేచి, తమశక్తి లంఘించి వినియోగపరచి యుద్ధములో జయమునుగొనుటకు నిశ్చయమును బలపఱచి, మునుపటివలెనే ఇప్పటి యుద్ధములో గూడ జయమొందుచుచు నిశ్చయముతో నున్నారు.

బొంబాయి ఆగస్టు 9 : క్రింద కేసులయిన ఫెజల్ భాయి
మహిరాని ఛిఫ్ట్ యు గారిస్తానే రహింతుల మెహరాని ఛిఫ్ట్ యు
గారు పురమాలక సంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరని ద్వారా
తనయువారి నెజ్జీల్లో ప్రజ్జీల్పబడెను.

బొంబాయి పురపాలక సంఘము.

బొంబాయి ఆగస్టు 9:— బొంబాయి పురపాలక సంఘ సమావేశమున ఏ క్రింది తీర్మానములు జరిగినవి. వాచాగ్రహణపడినవి. సభ్యులందఱుకలెంతయుగ తమ యంగీకారమును నూచించిరి. "౧౮౭౦ సంవత్సరమున బొంబాయి మ్యూనిసిపాలిటీ ఆర్థికదశకు కారణములు కేవలముపడిన సుభూష్యులై బొంబాయిపురమునకు విశేష ఉపకార మొనర్చుటయే, ఆ సలలే మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుగా నుండిన మ్యూనిసిపల్ పరిపాలనమును ఉన్నత దశలోనికి దెచ్చివేయు సర్. యెడోయిహోపు కె. సి. యస్. ఐ. సి. ఐ. ఇ. గారు మ్యూనిసిపాలిటీ పురపాలక సంఘమునా రెండు వరుసలుగా

"ఈ తీర్మానముయొక్క ప్రతి నొక చాని చనియిం హోపు గారి జంటుబట్టులకు పంపి వానవత్సరమునకుసంఘమునా తమసాహజూతి నిచ్చుచున్నారని వారికి తెలుపవలెను.

సర్ థియోడోయిహోపు గారు బొంబాయి మ్యూనిసిపాలిటీలో సుబంధించి కార్యముల నెరవేర్చుటకై కాలము మిక్కిలి అత్రములో నిండి యుండెనియు బొంబాయి మ్యూనిసిపాలిటీని ఆర్థికరూపము లేకవైతే ఆ సగరము సర్ థియోడోయిహోపు గారికి చెందియుండెనియు వాచాగ్రహణ చేసిరి.

క్రిందటివారము: కనబడని టపాలు చేరుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 1:— క్రిందటివారమున రాకలసిన టపా సంఖ్య ఆదివారమునాడు బొంబాయికి వచ్చినది. ఇటు లాలస్యముకుటకు సమాధానమేమియును లండనునుంచి రాత దని టపాలు వారు చెప్పిరి.

ఒక కళాశాల ఏర్పాటుపై చోర్య మాగోపీవ బకును.

బొంబాయి ఆగస్టు 9:— కమలాబాయి గజదులేక హోటెలాలుకలదీ అను నామె ఇంహూరులో సుపాధ్యాయినిగా నుండెను. ఆమె సోదరుడొక యజారాదారు కమ్మరి అమె 76 పెద్ద కానుకలు 600 రూపాయలును ఇచ్చెను. ఆమె ఆ సొమ్మును యజారాదారున కిచ్చుక నట్టుకొని సోయెను ఆమె మొదటి భర్తచనిపోయెను. ఆమె ఈ సొమ్మునట్టుకొని కాకపురమునకు వెళ్లి అచట గంగాధర వి కృష్ణ అను నతనిని మరల పెండ్లియాడెను. ఆనూతల దంపతులు బొంబాయిలోని పిండ్ల పై హి. దూహాటెలులో విశేషముగ కాలము గడుపుచుండిరి. ఆమె అన్నగారు పోలీసువానికి తెలుపగా పోలీసు వారు ఆమెకు పట్టుకొని బామి ను మీద నడలిరి. ఇంహూరుండి వారంటు వచ్చుట కతరు మామము న్నారని ఆమెనై చోర్యమును ఆమె పెండ్లియాడినవారినై సహాయ్యునీరమును ఆగోపింపబడినది. ఈకేసును మాదకరాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఫార్మిట అరెస్టుగాను విచారణచేసిరి.

భయపెట్టి సొమ్ము పుచ్చుకొనుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—కమ్మ ఆ క్రమముగ నడచి రి చెప్పవలసిన భయపెట్టి తమ వద్దనుండు కొంత సొమ్మును తీసికొనిరని కేసు బొంబాయి కోర్టులో చాఖలు కాబడెను. ఇటీవల ఇట్టిని పెక్కులు జరిగెను. కొన్నికోట్లు క్రిందట ఒక వాడికి సుమాస్తా ఆర్థిక హక్కు చేసికొని చనిపోవుటసూర్య విచారణలు పలుపుచుండ తాముక కుంటురుల గుంపుయొక్క చేష్టల విచారించుచుంటిమి పోలీసు గారును చెప్పిరి. మెజిస్ట్రేట్ రాజధాని రెండవ మేజిస్ట్రేటు గారుయెదుట ఒక కేసు విచారణలోనున్నది 16 సంవత్సరములు కనుసన్నల అన్న రామ చంద్రి, జినియ ఫీ మాన అవధుల్లోను, కాసిం అనునామగ నున్నదమవై సొమ్ము తీసికొనిరి. వా.గిరించిరి. ఆ స కేసులపై విచారించుటకు చుండిరి. సర్ ఇన్స్పెక్టరు ఆశామచాలిగారు వారికి మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట తెట్టి. పుచ్చుకొనబడిన ఆర్థిక రి రి విలుగగర్చి యున్నది. ఒక ఉంగరము, ఒకయురుపు అయియున్నది. మెజిస్ట్రేట్ మెగన్ లాల్ అనునతడు ఫిర్యాది. ఫిర్యాది యట్లు తెలియజేసెను. ఇతడు తాఖుర్ ద్వారా వద్దనున్న ఒక సూనెకంపెరిలో గుమాస్తాగానుండెను. గతనెల 80 వ తేదీని రాత్రి 9 గంటలకు ఇతడు సాదావస్త్రులతో యెదుటనున్న సమీకా ఇండియా ప్రదర్శన కాల వద్దనుండెను. మొదటి ముద్దాయి ఇతనితో సంభాషణకు పోయెను.

కామాటిపురపు 8 వ పిడిలోనున్న ఒకయింటి మేదమిది కిరీని రావలసినదని బలవంతము పెట్టెను. ఆ మేదమై నొక గదిలోకి వీరకపుర పెట్టిరి. అంత 1 వ ముద్దాయి తోడ్కునై నిరీకార కమరు మామము నిలిచియుండిన తన ముగ్గురు సహకారులకు నైగలు చేసెను. తరువాత కొంత ౧ వ ముద్దాయి ఫిర్యాది మాంచుబడిన గదిలోనికివచ్చెను. గదికి లోపలినుండి తాళముచేసెను. పిడిలోనుండి ౨, 3, 4 ముద్దాయిలు కొంతకాము గడదించెంక మేదమైకరచ్చి ముద్దాయి ఫిర్యాదియు ఉండినగదికియెరుగు యెట్టి. తలపుతీయుటకై. వీరు ముగ్గురు తాము పోలీసువారము చెప్పి. తమలోకొకని "జమాదార్" అని తక్కిన వారు పిలుచుచుండిరి "బాబుని కొట్టుచుంటిమి." అని ఫిర్యాదివై నేరము మోపిరి. మామ రామాయి లిచ్చినయెడల నిన్ను వదిలివేరుము అని ఫిర్యాదిలో చెప్పిరి. ఫిర్యాది సొమ్ము లేనని చెప్పగా ఉంగరమును మురుగును యిచ్చివేయవలెనని వారతలతో నదిరి. ఫిర్యాదితో అట్లుయిచ్చివేసెను అందుచే వారిని విడిచివెట్టిరి. నైద్యకాలలో మారులయ్య ఉద్యోగముగల తన స్నేహితుగ యొద్దకు ఫిర్యాదిసోగు జరిగిన వృత్తాంతము తెలియపరచెను. ఇతడు ఫిర్యాదిని దాటరుగు గారి వద్దను తీసికొనిపోయెను. ఆయనకు ఈ సంగతి తెలుపబడెను. పోలీసువారి కీ సంగతి తెలియజేయుటకు దాకటరు గారు సలహా యిచ్చిరి. ఈభోగట్టావై ఇన్స్పెక్టరుస్మిత్తు గారు, సర్ ఇన్స్పెక్టరు ఆశామచాలిగారు దర్యాప్తుకావించిరి. 4 ముద్దాయిలను అరెస్టుచేసిరి. కేసువిచారణ పోడిగింపబడెను.

మరణము.

బొంబాయి ఆగస్టు 11:— స్వామియ అర్. యస్. టి.లాటి అను నతడు జులై నెలలో బాంబాయిలో చనిపోయినట్లు తెలియవచ్చినది.

వింతభవనము.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:— భారీలోనున్న విలేజు బొంబాయి (కాకల్)కు యెట్టురాసెను. గురువారమునాడొక మహాగాస్త్రువు స్త్రీకి రి కేసువు అడయుచిరి. వీరిలో 2 మగవారు. తక్కినవారు స్త్రీలు. పిల్లల అకలములన్నియు క్రమముగ వెరిగినది. గతసంవత్సరమున యీ స్త్రీ కి మహారులు కసెను. మామమాసముల (లోపున వారందరు చనిపోయిరి. ఇన్స్పెక్టరుస్మిత్తు పిల్లలందరు సతీపురై యున్నాడు.

బంగారము

వంగదేశపు గవర్నరుగారు

దక్కా ఆగస్టు 8:— విల్లింగ్టన్ మిమోరియల్ సమావేశ సంవత్సరము క్రీ.శ. ౧౯౧౧ గారు గూడేగారిలోనుండ కలకత్తాకు వెళ్లుదురు. ఆగస్టు 11 వ తేదీని విడిచెనరు. 14 వ తేదీని తిరువత్తురు.

బురిపోటు కేసుగో తీర్పు.

బారిపాల్ ఆగస్టు 8:— బురిపోటు సుఖపుటకు యెత్తించిన నేరము అపరాధియన్నును రిపువైమోషబడిన ఈకేసులో కమిషనరు తీర్పుచెప్పిరి. 7 ముద్దాయిలను నేరపు లని నిరూపించిరి. ఒక్కొక్కరికి 4 సంవత్సరముల కఠినకారాగృహవాసకై నిధింపబడిన

దిగువకొట్టతీర్పుపై అపేలు.

ఖుల్నా ఆగస్టు 8:— ఆయుధ భావము 19 (యఫ్) కెక్షకు క్రింద నేరసాధన మొర్రు నడి 100 రూపాయలు జరిమానా విధింపబడిన, ఖుల్నాలోని స్టీవరు నాగేంద్ర గాన్ వెస్ గారు జిల్లా జడ్జిగారి వద్ద కొలరి కాయుగానే అప్పేలు చేయుచును.

విరాధవసిన చీనా నైచిరులు.

కాలిపాంగ్ ఆగస్టు 8:— కాలిపాంగ్ లో వివాద వడిచ చీనానైచిరుల నా కుటుంబములను కలకత్తా పంపి చుటకు లాపాశానున్న చీనా నాయుబాధ మాగరు ఇవటి శాక ప్రతినిధి ప మీ. కలకత్తాకుండి వీరిని చీనా చీనా వారతమనాని వ్యయమునై పంపెదరు.

సనేశ చంద్రముకర్జిగారి కుటుంబసోషల ర్యాటులు

కలకత్తా ఆగస్టు 9:— ఫిర్యాదులేదని 23 వ కలకత్తా పోలీసుకాఖలో పనిచేయుచుండిన సురేశ్ చంద్రముకర్జి అనునా యిన్స్పెక్టరు కార్మనారికి స్నేహ్యుగా చంపివేసిరి. అందు

చేత ఇండియానుక్రి గారు అరెస్టుయింపవలయునై యీ దిగువ ఏర్పాటులు చేసిరి.

- (1) ఇతనిభార్య, కుమారుడు, కుమార్తె వీరి సోషలుము. కె నెల 1-కి 120 రూపాయలు, జీవకాలముంతయు.
- (2) కుమార్తెలు మువ్వరకు వివాహాలు చేయుచుండ వారి భర్త మృతికొనినది యెడల ప్రతి కుమార్తెకు నెల 1-కి 25 రూపాయలు జీవకాల కొరకు ఒకరొకరును పెండ్లి అయిన వెంటనే ఈ రూపాయలుయిచ్చుట ముందేయుచు.
- (3) కుమారునికి 21 సంవత్సరముల వయస్సు కాకపుూములెల్లి చనిపోయినయెడల ఆతనిసోషలుముమిత్తకు నెల 1 కి 25 రూపాయలు 21 సంవత్సరములనై ఆరూపాయలుయిచ్చుట (4) సర్ ఇన్స్పెక్టరుగారి తల్లికి యాభవీరము నెలకు 20 రూపాయలు.
- (5) విభవరాలకు ఇతనిసోషలోనికి నెలకు 45 రూపాయలు. ఈమె బ్రతికున్నంతకాలమిత్తురు. ఈమె పిల్లలకలె యెందు చనిపోయినయెడల మై 45 రూపాయలు ఈమె తాము 5 గురు కిడ్నలకు ఒక్కొక్కరికి 9 రూపాయలుయిచ్చుట పంచబడును. కుమార్తెలెవయెడల వారు పెండ్లిచేసికొనక నై వెళ్లను యిచ్చుట ఆపివేయబడును. కుమారునికి, 21 సంవత్సరముల రయస్సు వచ్చిన పిమ్మట ఆపివేయబడును. 6 ఇతనిసోషలకు యాభవీరము నెల 1-కి 20 రూపాయలు దొరకెమునా రిత్తురు. (7) చనిపోయిన ఉద్యోగి (1) బరుట్ల తీర్పుట విషయమై 1030 రూపాయలు నియమింపబడినది.

పనివ్యాజ్య పరిశీలనోద్యోగిని కొట్టుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 9:— కామగరముగో నెనందుల యొక్క కాలలో హా రిస ను గారు ఆరు పాశ్చాత్యులు నేరపనిని పరిశీలించు నుద్యోగిగా నుండెను. ఒకనాడు రి గురు వ వాండ్లు పనికిరాతేను. అందుమీదట సర్దారద్వాగా క్రొత్త వారివాడున ఆవలలలో నేర్పరచెను. పిమ్మట వారువచ్చి మాన రావలసిన సొమ్ముపు డిచ్చివేయవలెనని నిర్బంధించిరి మీ రింకొకనాడు రెండవ ఆయన చెప్పగా వారు దొర్లకము నకు సిద్ధపడిరి. గల భా జరిగినది హా రిసనుగారిని వారు కొట్టిరి. చెవిమీద చెప్పుతిరిగిరి. ముద్దాయిల మీద కేసు చేయబడినది. వారకు పూరు సబుడివి నెలకు ఆఫీసు గారు నేపి వారిపై నేరసాధన చేసిరి.

ఆయుధ సాధనపు కేసు

కలకత్తా ఆగస్టు 9:— హిరాలాలు విద్యుదును తోధా పరమనాయకును క్రిడేరి నెలలో కోక భోదన గృహమున నివసించుచుండిరి. ఆ గృహముకు సోలీసువారు సోదామాద గా పూర్తిగా దట్టించబడిన పిస్తోలాకటి కలబడినది. హిరాలాలును తోధాను మి ఇద్దరిని పట్టుకొనిరి. ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు గా రాకేసు విచారణచేసి ఇద్దరిని విడుదలచేసి హిరాలాలునును తోధానును రెండేసి సంవత్సరములు కిక్కిరింపించిరి. వీరెరును మోక్షోర్ధుల అపేలు చేసిరి. హిరాలాలును 14 సంముల బాలుడని వ్యాఖ్యవాది చెప్పగా మోక్షోర్ధు వారు అపేలునంగీకరించి ఆతనిని బామి నుమీద విడుదలచేసిరి తోధాఅపేలును త్రోసివేసిరి. ఈ కేసును మోక్షోర్ధుగా వ్యాఖ్యయూర్తులు చాపురుకు వాలమునే గార్లు విరిరి.

దర్బంగ మహారాజాగారి విరాళము.

సింలా ఆగస్టు 9:— మెసరాలామియూలో నున్న కో గుల యుపయోగాగ్ధము ఒక మోటారు లాంచిరి కొనుటకు నెంటుబాను ఆంబుయలెక్కు విధికి దర్బంగమహారాజా గారు రూ 7500 లను ఇచ్చి.

ధనాపహరణము.

కలకత్తా ఆగస్టు 9:— బర్మ కంపెనీ వారి న 'ఫోర్ మెరు' మేస్ట్రీగా నుండిన ఏ. సి. వీలరు అను పాశ్చాత్యుడు 51000 రూపాయలను హుంబెరి వారు కేసు చేసిరి. హూరా సబుడివిజలు మేజిస్ట్రేటు గా రిరికి సమకు చేయించిరి. 19 వ తేదీ విచారణ జరుగును.

సింగపురము

మరణము

నాగపూరు ఆగస్టు 10:— మేజరు డిల్లెముగారు చిర పోయినట్లు ప్రాస్తునుండి కినివారమునాడు తెలియవచ్చినది. ఈయన మధ్యపరగకాలలో నేనిటి ఇంజనీయరుగ పనిచేసిరి వీరు నామధ్యమతో తమపనిసామల నిర్వహించుచుండెడి వారిని ప్రశ్నించెను.

పంజాబు

రాధినదివద్ద హత.

లాహోరు ఆగస్టు 9:—నై హత్యకు గూర్చి కొత్త కొత్త సంగతులు తెలిసి వచ్చుచున్నవి. చచ్చిన యామె పేరు సాంటో కూరు అని నిర్ధారణ చేయబడినది. ఈమెకు పెండ్లిచేయుట కొందరికి ఇష్టముగ నుండెను. కాన వీరి యేర్పాటుల ప్రకారము విధవామందిరమువారి నిధానములు లాహోరులోనున్న భవిష్యదగు దేవిదత్త ఆశ్రమానికి మెనుచివా నామచేసిరి. కొందరిని ఆశ్రమముచేసిరి. అందులో నున్నదత్త అను వాడొకడుండెను. వీడొక సేవకుడు. చనిపోయిన ఆమెకు వివాహమునొప్పించుకొందరిలో నే నొకడనని ఇతడు చెప్పెనని తెలియవచ్చినది. ఈమెబట్టల కొన్నిటి నతడు గుర్తుపట్ట గలిగెను. తానే వానిని బట్టలు చూచుచేయు స్థలమున పంపితిని ఇతడు చెప్పెను.

ఆరోజు మధ్యాహ్నమున సాంటో కూరును రెయిల్వే స్టేషనువద్ద తాను జూచితినిని ఇతడు చెప్పెను. ఈమెను తానే రాధినది వద్దకు బండిపై తీసికొని పోతినియు, తా మచటికి పోవుసరికి కనచీకటి అయ్యెననియు పోతినవారి కతడు తెలియ జేసెను. ఇంతేగాక ఆమె ఆచటనున్న దుకాణములపై కొంత విచారిని కొనుక్కొని చేరువ నున్న నోటబానికి పోయివచ్చియు కూడ తెలియ జేసెను. ఈనోటబాని నే యామెకనకకపడెను. ఈకేసునుండి మట్టు కట్టవారందరు అతిఆశ్చర్యతో నున్నారు. కొందరు ప్రసిద్ధులగు భాగ్యతీయులు, అచటివాసస్థులు గూడ నీ కేసులో కలియ వచ్చునని చెప్పుకొనుచున్నారు.

రాయబహదూరు రామచరణదాసుగారు
జైచ్చిన కేసు

లాహోరు ఆగస్టు 9:—మీరు రు 9000 ల నొక సంకేత స్థలమున సంపదలెను లేకున్న మిమ్ములను మీకుటుంబమును చంపెదము! అని వ్రాయబడిన. ఆ లేఖ రామచరణదాసుగారికి చేరినది. ఈయన లాహోరులో కొట్టికొట్టెను. పంజాబు శాసనసభలో సభ్యుడు. ఆలేఖచూచుకొని ఆయన రత్న చంద్ర అయిన నాసంకేత స్థలమునకు పంపిరి. 4000ల కతడు దానిని గుర్తింప గలిగెను. అచట నోటబానియగు గులాం హుక్మీను నతడుండెను. అతనిమీద కేసు చేయబడెను. ఈమద్యాయే ఈలేఖను వ్రాసెనని నా కనమానము కలదని కోర్టులో రత్న చంద్ర చెప్పెను. అతనిపేరును చిరునామాను వ్రాయునట్లు వారతని నిర్దేశించిరి. మద్యాయాని కట్టుకొనుటకు చేయబడిన ఆస్వేషణముగూర్చి ఆపరాధ ఆస్వేషణ శాఖలోని నూటరింటెండెంటు ఖాను సాహేబు అబ్దుల్ హక్కింగారు చెప్పిరి. మద్యాయా దస్తూకి ఆయనకు నకలును పెట్టుకొనిరి. దస్తూకిని రెండును పోయియున్నవి. దస్తూకిలకు పరిశీలించిన డిప్యూటీ మాజరింటెండెంటు బ్రూయర్లగారు పిమ్మట సాక్ష్య మిచ్చిచ్చెదరు. ఈకేసు 21-వ తేదికి వాయిదా జేయబడినది.

సిమ్లా

తపాలశాఖ తంతివార్తల శాఖ

ఉద్యోగములు

సిమ్లా ఆగస్టు 9:—సెలవుమీదనున్న తంతివార్త శాఖలోని ఉద్యోగి ఇంజనీరు ప్రెయిసుగారు 10 వ తేదీ నాటికి సిమ్లాకు వచ్చెదరు. సెలవుమీదనున్న ధామగుగారు రాగానే ప్రేయిసుగారు ప్రాంతీకుల డిప్యూరుగా వచ్చెదరు. మెడికల్ అధికారి రత్నకు మరయుకపనికి వచ్చెదరు. సంయుక్త పరగణాల పోస్టుమాన్లకు జరలు హానుగారు సెలవుమీదవల్ల తరువాత వెళ్లకవుచ్చుకొందురు. స్కూలు గారగుగురు 9వ గ్రేడు పోస్టు మాన్ జనరలుగాను టర్నింగరుగురు 4వ గ్రేడు పోస్టు మాన్ జనరలుగాను పంపియ్యెదరు. 5వ గ్రేడుకు మాక్స్ వెలుగారు సెలవుమీద వెళ్లకందన రాజగుగురు 9వ గ్రేడు పోస్టు మాన్ జనరలుగా పంపియ్యెదరు.

హామిలై న సుబేదారుల భార్యలకు పెన్షనులు

లాహోరు ఆగస్టు 9:—8 వ రాజపుత్ర పటాలములో మరణపొందిన హామిలై న యిద్దగునెదారుల భార్యలకును సెలకు ఏబడేసి రూపాయల పెన్షనును చెరి 1200 రూపాయల గ్రాంట్యూటీయును ఇయ్యబడిందని పెసెనరు విలేజురీ వ్రాసెను.

ఒక మరణము.

సిమ్లా ఆగస్టు 9:—చిటి గాంగులో కస్త్యుకులకు గానండిన డబ్బూ. వి. కే. హోవర్డుగారికి జబ్బుచేసినందున క్రిందటి శీతకాల ప్రారంభములో సెలవు వుచ్చుకొనిరి. ఇటీవల ఈయన జమారుడు ప్రాన్సులో యుద్ధరంగమున హతుడయ్యెను. ఇప్పుడీయనయును చనిపోయినది లుగాళా దొర తనమువారు ప్రకటించిరి.

పశుపోషణమును గూర్చి

క్యరసానుక సంఘము వారుచర్చించుట
సిమ్లా ఆగస్టు 9:—తక్కిన విషయములతో పాటు పశుపోషణ విషయమును గూడ క్యరసానుక సంఘము వారు చర్చించి ఇండియా దొరగము వారికి తెలిపెదరు.

అండమాను దీవుల వ్యవసాయ శాఖ.

ఒక డిప్యూటీ డైరెక్టరును నియమించుట.

సిమ్లా ఆగస్టు 9:—అండమాన్ దీవులలో క్యరసానుక ద్వారా కలిగించుటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. అచట క్యరసానుక కొక డిప్యూటీ డైరెక్టరును నియమించుటకు ఇండియా మంత్రి గారు నిశ్చయించిరి.

ఇండియా దొరతనమువారు రాగోచించుచున్న

నీటిపారుదల విధానము.

సిమ్లా ఆగస్టు 9:—ఇండియా దొరతనమువారు 4 విధానములలోచించుచున్నారు. భారత్వారు బికనీరుసంస్థానములవారి కోశాలోచించి పంజాబు దొరతనమువారు సట్టెజానది కాల్యాల విషయమున పనిచేయుచున్నారు. 5వ గ్రేడ్ గ్రామీనుగారి తీర్మానమును ఇండియా దొరతనమువారు స్థిరపరచినప్పటికా పేరి నది కాల్యాలవిషయమునగూడ స్థిరవిధాన మేల్పడును. సర్దా నదివిషయముగూడ త్వరలో నాలోచింపబడును. నుకూరు విషయముగూడ బొంబాయి ఇంజనీరుల మరల పరిశీలించుచున్నారు. త్వరలో ఇండియా దొరతనమువారికి నిశ్చితమాచనలు చేరగలవు. పంజాబులోని మూడు నదులపని ముగిసినప్పటికీ యుద్ధనీరులయిబ్బది కొంత తగ్గినప్పటికీ ఇండియా దొరతనమువారు 6 విధానములకు ధనసహాయము చేయగలుగుదురు. ఇండియా దొరతనమువారును ఇండియా మంత్రిగారును వీరి పరిశీలించుట కొంతకాలము పట్టుకలదు. ఎటులైనను నీటిపారుదలవిషయమున మాంద్యముండదు. నూతనసభ్యులగు హిబు గారు ఈవిషయమున చాలా శ్రద్ధనివ్వకే వసించియున్నారు.

గోధుమలధరలు.

సిమ్లా ఆగస్టు 9:—గోధుమల ధరలేమియు తగ్గినట్లు లేదు. లాహోరులో రు 1-0-0 కి 9 1/2 శేర్లు.

న్యాయవాదుల శాసనము.

సిమ్లా ఆగస్టు 9:—న్యాయవాదుల శాసనమును సవరించుటకు ఇండియా దొరతనమువారు యత్నంబించిరి. ఈవిషయమిప్పుడు ఇండియా మంత్రిగారి యాలోచనలో నున్నది.

సింధుదేశముందలి హైదరాబాద్ పురపాలక సంఘము.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—సింధు దేశములోని హైదరాబాద్ పురపాలక సంఘమువారు తమకార్యముల ననుసూయగా నిర్వహించుట లేదనియును కొంతకాలము వరకును వీరిని తగ్గించవలయుననియును స్థానికాధికారులు వారిపై మోపిన నిందను ఖండించుచు బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వీర్లు శుభ వ్యాసమును వ్రాసినది. పాలకసంఘమువారు చేసిన సేవలు మహా ప్రమాదకరములుగావు స్థానికాధికారులు పాలకసంఘు వారి కనుమానము కలిగించుట కిటుల తొందరగా వ్రాసిరి. వారి మాటలనుబట్టి బొంబాయి దొరతనమువారు వెంటనే అట్టి యుత్తరువుల నొసంగినచో నూతనముగ తలపెట్టుచున్న స్థానిక స్వపరిపాలనమునకు చాల నష్టమును కలిగించిన వారగుదురు గాన వారిట్టి విషయములలో తమయధికారమును నిరాకరముతో నుపయోగింప వలసియుండును. వారిపై నాగోపింపబడిన నేపథ్యములలో మేము గమనించినంతవరకే తొందరకు కారణము లేవనియు కనబడెను. కాన నీ సగర పరిపాలనమును ప్రజల యధీనమునఃడి తొలగించి అధికారుల పరముచేయుట సముచితముగాదు బొంబాయి దొర తనమువారికి సంశ్చి క్రికరముగ నుండనిచో వాదాక ప్రత్యేక సంఘము నేర్పరచి పాలక సంఘము వారికిని స్థానికాధికారులకును గల వివాదమున సారాంశములను స్థిరపరచునట్లు నియమించుటకర్తవ్య మని నూచించుచున్నాము.

గెదిలు

(1) బల్లోజిల్లాలో వుండు ఆహోనిట్టుముకు కడచిన (ఆగస్టు 8-వ తేదీ) ఖుర శ్రీగవర్ధుర గారును, సంఘము వారును.) భగవాన్ దాసు హరిజీత్ గారిని, తుంగనాగప్ప గారిని మరల పెంజు మేజిస్ట్రేటులుగా యేర్పాటు జేసిరి.

(2) కృష్ణాలో మెదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగు హ్యూ మెగిన్జ్ హుడ్డుగారికి సాక్షుల వాజూలములు ఇంగ్లీషు భాషలో దీసుకొనుటకు ఆగస్టు 5 తేదీఖున వుత్తరువిచ్చిరి.

ఇవరకు చెన్నపురిలో రాజధాని మేజిస్ట్రేటు (ఇది గౌర వోద్యోగము) గ వుండి. యక్. పట్టాభిరామా రావు గారు తమ వుద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చినందున శ్రీ గవర్ధుర గారును, సంఘము వారును వీరికిచ్చిన అధికారమును రద్దుపరిచిరి.

Undue Restraint

Complaint by Rai Bahadur Ram Saran Das.

LAHORE, August 9. Mr. Oneill Shaw continued to-day hearing prosecution evidence against Ghulam Hussain, a Mali, charged with putting the Hon'ble Rai Bahadur Ram Saran Das, Member, Punjab Legislative Council and millionaire to Lahore in fear of death with view to extortion. Facts are briefly that letter was received by Rai Bahadur directing him to place Rs 9,000 in a certain spot or he and his family would be killed. Ram Saran Das sent his man Ratan Chand to the spot which it took him four hours to find. He met the accused near by who pointed out the place. In Court, Ratan Chand said he suspected the accused was the writer of the letter and eventually persuaded him to write his name and address. Khan Sahib Abdul Hakim Deputy Superintendent, C. I. D. described the investigations leading to the accused's arrest. He also had obtained a specimen of the accused's handwriting. This and the specimen given to Ratan Chand were submitted to the Deputy Superintendent Brewster, C. I. D., Calcutta, who considered they were written by the same hand. Mr. Brewster will give evidence later. After other formal evidence had been recorded the case was adjourned till the 25 instant.

SOUTH INDIA.

Serious Fire at Pondicherry.

PONDICHERY, August 9. Serious fire broke out yesterday at Muthialpet, Pondicherry. Twenty-one houses were burnt down all belonging to weavers. There was no loss of life. Many looms have been destroyed. Total loss is estimated at 3,000.

A Railway Accident.

VIZAGAPATAM, August 9. This morning the Goods' train from Waltair ran into the Mixed train from Parvatipur at Alamanda, a small station on the Bengal Nagpur Railway. Some rolling stock of both trains was damaged. Fortunately passengers in the Parvatipur train escaped with slight injuries. The accident is said to have been due to the non-changing of the point which enables the Goods train running over the second line as the Mixed was standing on one line. Traffic was not blocked.

The Pilgrim Committee.

MADURA, August, 10. The Pilgrim Committee left for Tinnevely last night.

Case of Bribery Against Jurors.

MADURA, August 10. Aiyamperumal Thevan and two others, jurors in a dacoity case tried before the Sessions Court of Ramnad in February last, stand charged before the Deputy Magistrate, Madura, with the offence under section 161 of the Indian Penal Code of attempting to get bribes from two of the accused in that case. Six prosecution witnesses have been examined in chief. The case is posted to the 19th instant for further hearing.

OBITUARY.

OOTACAMUND August 9. I regret to record the sudden death last night of Mr. C. D. J. Carmichael, C. I. E. Deputy-Inspector General of Police, Western Range. Mr. Carmichael arrived at Ootacamund only yesterday and was a guest of Mr Handcock at Harrington Lodge. He was to have been photographed by Mr. Willie Burketo-day with the King's Police medal and the Insignia of the C. I. E., but it was not to be. He seemed to be in the best of health yesterday, but he expired suddenly during the night of heart failure. Much sympathy is felt for Mrs. Carmichael.

NAGPUR, August 10. News was received on Saturday from France of Major Oldham's death. Major Oldham R. E. was Sanitary Engineer of the Central Provinces and was well known to be a capable officer.

SIMLA, August 9. News has been received from the Bengal Government of the death of Mr. W. I. K. Howard. Collector of Customs, Chittagong. The deceased went on leave in the beginning of last cold weather in bad health. He also lost his son at the front in France.

BOMBAY, August 10. Death is reported at Zanzibar of Mr. R. N. Talati, a prominent Parsi resident of the place in July.

SHORT TELEGRAMS.

CALCUTTA, August, 9. KALIMPONG 8th August:—Mr. Choo acting Chinese Amban at Lhasa, has sent up an agent here to escort the stranded Chinese ex-soldiers and their families to Calcutta. From there they will be sent to China at the expense of the Peking Government.

THE GREAT WAR.

German Attacks Repulsed in the West.

SUCCESSFUL PROGRESS OF THE ITALIANS.

Rumania's New War Loan

SWEDISH NEUTRALITY ASSURED

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN

The "Blockade"

Two Steamers and one Trawler Sunk

LONDON, August 9.

The British Steamer "Ravel," the Swedish Steamer "Malmalund" and the trawler "Ocean Queen" have been sunk. The crews were saved.

The Orduna Affair.

LONDON, August 9.

A Despatch published in New York says that the German Admiralty confirms that the submarine attacked the liner Orduna without warning.

FRANCE.

General Hunter-Weston.
Leaves on Account of Illness

LONDON, August 9.

PARIS.—General Baidoud, the temporary French Commander in the Dardanelles, has issued an order stating that Major-General Hunter-Weston, Commanding the British Corps, has been compelled to leave owing to illness. General Sir Ian Hamilton, in a despatch sent at the beginning of July, highly praised General Hunter-Weston.

Wheat for Civilians.
The Bill Passed

PARIS, August 9.

The Chamber has passed Government bill for the purchase of wheat and flour for the provisioning of the civil population.

Violent Fighting at Souchez.

LONDON, August 7.

PARIS.—Violent fighting took place at Souchez and Neuville in which the German attacks were completely defeated.

Grenade battle in Argonne continues the French having the advantage. The Germans in Vosges delivered another attack against Lingkeopt which however completely failed. French curtain of fire inflicted considerable losses on the enemy.

RUSSIA.

MAGNIFICENT RUSSIAN RESISTANCE.

Enormous German Losses at Kovno.

Intense and Bloody Battle.

LONDON, August 8.

The Russian retreat is very slow but very orderly. The most desperate thrusts of the Germans to cut off the Russian retreat are invariably met by a wall of steel, which has also wonderful elasticity. Here and there it has been slightly dented, but it never breaks. The Germans claim in the Kovno region only four hundred prisoners, which shows clearly how magnificently the Russians are fighting. The Germans approached the first line positions of the fortress of Kovno on the west bank of the Niemen and started an animated attack, but were caught by the Russian heavy batteries. The bombardment of the enemy continues. The German losses here and at Ossowiec must be tremendous, especially as their efforts are quite abortive.

The battle of the Narew has been perhaps the most intense and bloody local battle of the war. The Russians are resisting marvellously, their gallantry against heavy guns being the whole German plan for envelopment. A titanic duel is proceeding between the German siege troops and Novo-Georgievsk. The Germans say the situation before Warsaw itself is unchanged. They say that the Russians continue bombardment from Praga. The battle in the southern area is almost stationary. The storm centres are now Kovno and the River Narew.

A Correspondent's Story of the Fighting

A German war correspondent describes the Germans for two days continually bombarding before Warsaw. The artillery of the whole German army was concentrated in a small space, the fury of gun fire growing ever more intense and reaching its maximum on the second night. Besides the Bavarians there were Prussians, Wurtembergers and Saxons storming the fortresses, the Saxons first reaching the entanglements. The Russians with their numbers sustained a heroic defence which permitted the retreat to be carried out splendidly. The Russians went back very gradually. It is fully confirmed that they only left Warsaw an empty shell. The dismantling was complete, even household utensils of any value being removed.

Munitions for Russia.

Congress of Organising Committees.

LONDON, August 9.

PETROGRAD.—M. Gut hkoft, ex-President of the Duma who has been styled the Russian Lloyd George, presided

on Saturday at a Congress of committees which are organising an industry for military purposes. Speeches were made at the Congress by representatives of all parts of the Empire.

Russia's Determination.
To Fight to the last Man.

LONDON, August 9.

M. Riabouchinsky, a Moscow millionaire, has said that Russia would retire, if necessary, to the Urals, and fight to the last man.

ITALY.

Italian Advance.
Daring Feat by Alpinists.

LONDON, August 9.

ROME.—Both the Italians and the Austrians are fertile in expedients in warfare of surprise attacks. A communique records a daring feat by Alpinists in the Tonale district. Climbing Apono, a difficult ridge on the rocks towering above Val del Monte, they surprised, at dawn on Saturday, the Austrians entrenched near the Ercavallo peak, capturing many bombs and other material hastily abandoned in trenches. On the same day another enemy force, entrenched to the north-east of Ercavallo, were driven from their positions by the fire of mountain guns hoisted to a height of ten thousand feet. To the Ercavallo rocks the Italians in Cadore, after several days' artillery preparation, successfully advanced along the Sixteen valley, driving back the enemy and reaching a front extending from Martinero to Burgstall. The enemy on Carso are endeavouring to the utmost to impede Italian approach to their works and constantly delivering attacks, and even attempting to place movable wire entanglements in front of the Italian lines.

Germans on Italian Front.

ALLAHABAD, August 9.

The "Pioneer's" London correspondent telegraphs:—The "Daily Telegraph's" Rome correspondent writes:—The "Idea Nazionale" states that the rearguards of the Austrian army now fighting Italy are composed of 40,000 Germans, whose headquarters are Innsbruck and Trent. A detachment of the 14th German Artillery Corps is at Rovereto.

Advance of the Italians.
Along the Sexten Valley.

LONDON, August 9.

The Italians, in Cadore, after several days' artillery preparation, successfully advanced along the Sexten valley, driving back the enemy and reaching a front extending from Martinero to Burgstall.

TURKEY

A Disabled German Submarine.
Towed to the Golden Horn.

LONDON, August 9.

A telegram from Athens states that a German submarine, completely disabled, has been towed to the Golden Horn by a Turkish destroyer.

BELGIUM.

Strikes in Belgium.

LONDON, August 9.

It is reported that disorders at Mons and Charleroi are increasing and that the Belgian miners are persistently refusing to work for the Germans who are shooting the strikers.

SWEDEN.

Prepared For War.

ALLAHABAD, August 9.

The "Pioneer's" special cable dated London 7th August says:—Newspapers are paying attention to the Swedish preparedness for war and have recently emphasised the statement reported to have been made by the head physician of the Maloe Hospital, who declined to request of the Austrian Government for doctors and nurses, on the ground of the opposition of the Swedish authorities. The Doctor added that Sweden might need them any day.

Swedish Neutrality.

LONDON, August 9.

Reuter learns that all rumours that Sweden is likely to abandon neutrality are unfounded. Her relations with Russia are most friendly.

RUMANIA.

RUMANIA.
A New War Loan.

LONDON, August 9.

Rumanian cabinet has voted a new war credit of four millions sterling.

TELEGRAMS.

JAPAN.

Political Crisis in Japan.

TOKIO, August 9.

As a sequel to the political crisis which occurred on July 30th, Count Okuma remains premier but ministers for Foreign affairs Marine and Finance will resign.

AUSTRALIA.

Metal Exchange.

MELBOURNE, August 9.

The Commonwealth has decided to establish a metal exchange on September 6th and after that date all transactions must be conducted through the exchange.

GERMANY.

Failure of German Schemes.

LONDON, August 9.

A Telegram from Petrograd says that the abandonment of the German attempt on Riga marks the failure of the enemy's general scheme of forcing battle on the retreating Russians before they reach Brestlitovsk line. Stubbornness of the Russian defence on the Narew has contributed mainly to this important success.

Treatment of French Prisoners.
In Germany.

LONDON, August 9.

A Postcard from the French prisoners in Westphalia received in Paris says that five thousand French prisoners specially chosen by reason of their birth and education have been segregated in a camp among the marshes and are being treated like convicts as reprisals for the alleged ill-treatment of the German prisoners in the French Colonies.

INDIAN TELEGRAMS.

(NEWS BUREAU.)

SIMLA.

A Deputy Director of Agriculture for
the Andamans.

SIMLA, August 9.

The Government have decided to undertake systematic development of agriculture in the Andamans. The Secretary of State has accordingly sanctioned the appointment of a Deputy Director of Agriculture for the Island.

Irrigation Schemes Before the Government
of India.

SIMLA, August 9.

The Government of India have four important irrigation schemes in view. The Satlej Valley Project is now being worked out by the Punjab Government in consultation with the Bhawalpur and Bikanir Durbar. Cauvery scheme will also come up in definite shape as soon as the Arbitration conducted by Sir Henry Gifford ratified by the Government of India. A new alignment has been proposed for the Sarda project and complete scheme will be ready for consideration before long. The Sukkur Barrage Scheme is being re-examined by the Bombay Engineers and their definite recommendations will reach the Government of India without long delay. With the approaching completion of the triple canal project in the Punjab the Government of India will be able to finance these schemes as soon as the war conditions permit, but the examination of these projects by the Supreme Government and the Secretary of State will take time. There is however no fear of any slump in irrigation and Mr. Hill the new Member has already evinced considerable interest in the advancement of irrigation in this country.

Wheat Prices Steady.

SIMLA, August 9.

The wheat prices do not show any downward tendency and prices are stationary. Lahore quoted 9½ seers a rupee.

The Legal Practitioners' Act.
To be Amended.

SIMLA, August 9.

The Government of India contemplate to bring in a small Bill to amend the Legal Practitioners' Act and the draft is now before the Secretary of State for approval.

The "Trieste" and The "Nicomedia" Safe.

SIMLA, August 9.

It is announced for general information that the Austrian Lloyd S.S. "Trieste" and Hamburg-America S.S. "Nicomedia" are understood to be at Trieste and Hamburg respectively.

Maharajah of Darbhanga's Gift.

SIMLA, August 9.

The Maharajah of Darbhanga has made the most handsome gift of Rs. 7,500 to the St. John Ambulance special War Fund for the purchase of a motor launch for the use of the sick and the wounded in Mesopotamia which has been gratefully accepted.

Casualties.

SIMLA, August 9.

Two more casualty lists are published to-day one from the Mediterranean and the other from Mesopotamia. The former reports 127 wounded, the latter 4 killed, 3 deaths from disease and 11 wounded, all Indian rank and file.

Government Transfers: Postal Department

SIMLA, August 9.

Mr. Styan, the Chief Engineer of the Indian Telegraph Department is due to arrive at Simla

TELEGRAMS.

on the 14th instant. On return of Mr. Thomas from leave Mr. Styan will revert and become Director of the Traffic replacing Mr. Meredith.

In view of Mr. Hogg, Postmaster General, of the United Provinces proceeding on leave prior to retirement Mr. Scheneman will officiate in the 3rd grade of the Postmaster General and Mr. Truninger will officiate in the 4th grade. Mr. Rogers, Postmaster General, is officiating in the third grade in the vacancy caused by the absence of Sir William Maxwell on leave.

Board of Agriculture.

Cattle Breeding.

SIMLA, August 9.

It is understood that the Board of Agriculture will discuss among other subjects the question of cattle breeding in India and will make their recommendations to the Supreme Governments.

Alien Enemy Question.

SIMLA, August 9.

It is understood that the Government of India will shortly make a pronouncement on alien enemy question the matter which has been for consideration for some time.

CALCUTTA.

The Statesman's Comment on the fall of Warsaw.

CALCUTTA, August 10.

"The Statesman" commenting in a leading article on the fall of Warsaw writes this morning:—"It must be all owned that the capture of the Polish capital will seem to the world to be a signal achievement of German energy and military skill and though General Joffre and Sir John French may be presumed to know their business, to the ordinary civilian it will appear deplorable and inexplicable that nothing was done or even attempted by the Allies in the west to avert a blow which will lower the prestige not only of Russia but all the Allies. Far from taking the offensive the French and the English Commanders were apparently content with repelling the attacks of the German forces. They send the familiar reports of lively fighting in the Argonne and of the German onslaughts which were only partially checked. That the Allies in the West could do nothing more than act on the defensive is exasperating and humiliating. Happily the capture of Warsaw may be fairly regarded as being little more than a reverse entailing loss of prestige. The Russians contested the enemy's approach with a stubborn valour which has won the admiration of the world and even the Germans themselves." Concluding, "The Statesman" says:—"From a military standpoint nothing has happened to induce Russia to waver. She is perfectly aware that she requires time to muster the whole of her vast strength. The Germans have contrived in the interval to snatch a showy triumph but such a victory is as little likely to disturb the equanimity of the Slav character as the loud barking of a dog is to disturb an elephant. We do not minimise the sentimental loss or the injury to the prestige but the surrender of a capital defended only by obsolete forts is assuredly not an incident which will decide the course of the War. Russia in the past has made heavier sacrifices than this and has emerged victorious. She is equally certain to come out of the present ordeal more resolute than ever, more determined to bide her time and use the full power of her inexhaustible resources."

Government Grants to the Family of Suresh Chandra Mukharjee.

CALCUTTA, August 9.

The Secretary of State with effect from 1st March last granted the following concessions to the family of the late Sub-Inspector Suresh Chandra Mukharjee to the special branch of the Calcutta Police, who was assassinated at Cornwallis Square on the 28th February last.

(1). Pension of Rs. 120 per mensem to widow of the deceased for life for maintenance of herself, her daughter and son. (2). Allowance of Rs. 25 per mensem to each of three daughters should their mother die before their marriage, allowance ceasing on their marriage. (3) allowance of Rs. 25 per mensem to son should mother die before he attains age of 24, allowance ceasing on his attaining that age, (4) pension of Rs. 20 per mensem to mother of deceased for life, (5) pension of Rs. 45 per mensem to widowed sister of the deceased for life and should she predecease her children the continuance of her pension to five children as five separate pensions of Rs. 9 each which will cease on marriage in case of girl and on attaining age of 24 years in the case of the boy, (6) pension of Rs. 20 a month to deceased's younger brother Kalidas Mukharji for life, (7) grant of a dowry of Rs. 750 to each of the daughters and Rs. 500 to each of nieces of the deceased upon marriage, (8) grant of a sum of Rs. 1,000 to pay debts of the deceased officer.

European Overseer Versus Indian Operators.

CALCUTTA, August 9.

The Sub-Divisional Officer of Barrackpore to-day resumed hearing of the case against five operators of the Shamnagar Jute Mills of assaulting the Edward Hutchinson Weaving overseer of the Mill Hutchinson. Hutchinson in his evidence said that the accused were absent from work on the day of the occurrence and at the instance of the Sirdar he put others in their places. The men on turning up demanded the instant payment of wages and were asked to call another day. The accused at this assumed threatening attitude and eventually there was a riot, Hutchinson being assaulted with bobbins etc., sustaining a cut on the ear. The accused pleaded not guilty. A Charge had been framed against the accused and the case stands adjourned.

TELEGRAMS.

Arms Act.

Case of Appeal.

CALCUTTA, August 9.

At the High Court to-day before Justices Chapman and Walmsley Counsel moved for admission of an appeal on behalf of Hiralal Biswas and Rodha Charna Parmanick who had been convicted by the Chief Presidency Magistrate of possessing arms without license and sentenced to two years' rigorous imprisonment. Counsel said that the petitioner was a boy aged fourteen. He was living in mess with one Rodha Paramanic in February last. His mess was searched and the police found a fully loaded Mauser pistol. Hiralal Rodha and two others were arrested. The Magistrate acquitted two, but convicted Hiralal and Rodha. Their Lordships admitted the appeal of Hiralal and directed his release on bail. The appeal of Rodha Paramanic was summarily dismissed.

Case of Embezzlement.

CALCUTTA, August 9.

The Sub-Divisional Officer of Howrah has issued process against A. G. Wheeler, European foreman of Burn and Co., who has been charged by the Company with alleged embezzlement of Rs. 51,000. The case will be heard on the 19th instant.

BOMBAY.

Elections of a Municipal Councillor.

BOMBAY, August 9.

To-day's Government Gazettee announces Mr. Rahimtulla Meharally Chinoi has been appointed Councillor of Municipality, Bombay, in place of the late Hon'ble Mr. Fazalbhoy Meharally Chinoi.

Bombay Corporation.

Late Sir Theodore Hope.

BOMBAY, August 9.

At a meeting of the Bombay Corporation to-day the following resolution was unanimously carried on the motion of Mr. D. E. Wacha, "that the corporation have learnt with regret of the death of Sir Theodore Hope, K.C.S. I.C.I.E., who rendered valuable services to the City as Chairman of the Committee appointed in 1871 to enquire into the finances of the Bombay Municipality and who during the brief term of six months during which he held the office of the Municipal Commissioner left his distinctive mark on the Municipal administration of the City.

"That a copy of this resolution be forwarded to the family of the deceased with an expression of the Corporation's sympathy in their bereavement."

Mr. Wacha said the times in which Sir Theodore was connected with the municipal work in Bombay were stirring times indeed. To Sir Theodore belonged the credit of laying the second foundations of municipal finance in Bombay.

A Case of Undue Restraint & Extortion.

BOMBAY, August 10.

Yet another case in which the accused are charged with extorting money by threats to accuse their victim of improper conduct came before the Bombay Courts to-day. There have been several such cases recently and only a few days ago in connection with the suicide of a Bank clerk the Police stated that they were investigating the operations of a gang of black-mailers. In the case heard to-day four persons are being tried before the second Presidency Magistrate at Mazagon on a charge of extortion and robbery and whose names are Anna Ramachandra a boy aged about 16, Genia Bhina, a young hindu and Abdul Karim and Kassam. Sub-Inspector Ahmedally placed them before the Magistrate. The property in question is valued at Rs. 55 and consists of a gold ring and armlet. The complainant is Shakerlal Maganlal. The evidence for the prosecution was that the complainant was a clerk in an oil supplying agency at Thakurdwar. On the 30th ultimo at about 9 P.M. when he was near the America-India Cinema in Sandhurst Road the first accused got into conversation with him and after a while persuaded him to accompany him to the 2nd floor of a house in Kamatipura eighth lane. After they had entered a room the first accused went on the first floor and signalled to his other three accomplices who were waiting for him down the road. Then after a while he went back to the room where the complainant had been kept waiting and locked the doors from inside when after a time the other three, accused came up and knocked loudly at the door of the room and had it opened. They represented that they were all policemen and two of them addressed the third of them by calling him Jamadar. They then accused him assaulting the boy and promised to let him go if they were paid a sum of Rs 100. As he had no money he was asked to give up the armlet and ring which he was wearing. The complainant readily did so and he was then permitted to depart. He then went to a friend of his who is serving as a compounder and the latter took him to his master a Doctor who advised him to take the matter to the Police, and on that information Inspector Smith and Sub-Inspector, Ahmedally investigated the matter and arrested the four men. The hearing was adjourned.

Hyderabad (Sind) Municipality.

Defended by the Bombay Chronicle.

BOMBAY, August 10.

"The Bombay Chronicle" in a lengthy leading article discusses exhaustively the charges made by the local Officials against the Hyderabad (Sind) Municipality whose suspension is threatened and concludes: "Enough has been said to show that all the charges are practically based on merely isolated and individual cases of remissness or error. Indeed we cannot help repeating that it is impossible to avoid the impression that it is not the arguments and the facts which have determined the conclusions to which the framers of the charges have come to for reasons best known to themselves, but that it is the conclusions which have determined the nature of

the arguments and the facts presented and the gravest aspect of the whole matter is that not only mistakes committed and admitted but also the true state of the affairs of the Municipality should have been misrepresented as proving gross incompetence by responsible officers of the Government with that appears to be an anxiety to bring it into discredit and we confess that if the Government of Lord Willingdon considers that these charges are either tenable or grave enough to call for the extreme step of suspension they will gravely shake the confidence of the public in their ability to protect the growing fabric of local self-Government from the encroachments of local officialdom and do much to stifle instead of to stimulate the interest and enthusiasm of the people in the administration of their own affairs. The powers enjoyed by the Provincial Government in this respect should be used sparingly and with the utmost caution. Only in the most grave instances of hopeless incompetence and dangerous maladministration should they be invoked and Hyderabad is very far from being such a case. It has shown neither actual incompetence nor moral turpitude and after investigation we can find nothing in the charges made against it which would in any way justify the grave step of depriving the city of its autonomy and handing over its administration to an officialised body. In conclusion we would suggest that if the Government of Bombay are not satisfied on the Material before them that the demand for suspension is not justified they might appoint a commission composed of men of experience and authority in municipal affairs to act as a tribunal of arbitration between the municipality and the local official and decide the issue."

A Lady Under Graduate Accused of Theft.

BOMBAY, August 9.

Mr. Frank Oliveira, the Third Presidency Magistrate had before him a case in which Kamalabhai Garud a Chotubai Tawde, lady Undergraduate was charged with theft of 76 sovereigns and Rs. 360 belonging to her brother at Indore during the latter's absence from house. Gangadhar B. Krishna her second husband, the first having died, was charged with abetment.

Prosecution alleged that the first accused who was school mistress at Indore, while her brother was away took the amount entrusted to her to be paid to a contractor and cleared out. Subsequently she married the second accused at Nagpur and the couple were spending honey-moon at the Empire Hindu Hotel, Bombay. The Police arrested the accused on her brother's complaint and a prima facie case having been made out, the accused was let out on bail pending receipt of extradition from Indore.

Bombay Share Market.

BOMBAY, August 9.

To-day's shares opened slightly easy but buying from the investors made the market steady. Mill shares for September delivery closed at the following rates: - Davids 537.8, Standards 905, Madhavji 1,105, Swadeshi 1,400, Nagar 1,805, Tata and Steel kept unchanged at 105.8. C. 206. Def. Bank of Bombay Shenes are 1,570, Bombay Tramways 201. In Government paper very little demand from investors who wish to buy new loan at par. Same business reported at 88.12.

Last Week's Missing Mails Received.

BOMBAY, August 10.

The mystery of the last week's missing mail bags was solved by the appearance of overdue packages by the steamer which arrived in Bombay on Sunday morning. Inquiries made at the Post Office show that they have received no explanation from London as to why packets did not come in previous week. So they must either have been despatched from London a week late, owing to the difficulties of the Post Office a result of enlistment in the new armies of a large number of their staff, or they must have been sent by the sea-route from London instead of coming across the Channel and over France.

Marvellous Case of Child Birth.

BOMBAY, August 10.

A Bhor correspondent writing to "The Bombay Chronicle" says that a Marathi lady at Bhor gave birth to five children, two males and three females on Thursday. All parts of the babies are fully developed. Last year the same lady gave birth to three sons all of whom died within three months. The New-born babies are still alive.

PUNJAB

The Ravi Mystery.

LAHORE, August 9.

Interesting development of what is locally known as the Ravi mystery are gradually coming to light. It is now established that the woman's name was Santkour. It appears that certain persons were interested in getting the woman married and in accordance with their arrangements Santkour was married to a fairly well-to-do named Devi Ditta of Lahore under the auspices of a Hindu Widow's Home. Some arrests have been made among whom are Guranditta apparently a servant and a tonga driver. It is reported that Guranditta has stated that he was one of the party who arranged the deceased woman's marriage. He identified certain articles of her clothing which he says he himself sent to laundry to be washed Guranditta further reported to have stated he saw Santkour at the railway Station on the afternoon of the day. She is said to have been murdered. The hackney tonga driver is said have told the police he took the deceased to the Ravi where they arrived about dusk. He is further said to have stated that Santkour after purchasing some sweets from a roadside hawker walked along into the grove of trees in which her corpse was subsequently found hanging. It is stated that some well-known Indian residents are likely to be mixed up with this case which is exciting considerable interest in the neighbourhood.

Pensions to Subedars' Widows.

LAHORE, August 9.

Peshawar correspondent writes that Pensions of Rs. 50 monthly each besides a gratuity of Rs. 1,200 each have been granted to widows of two Subadars of the 8th Rajputs killed in action at Shikbadar last April.

జూ బు లు

I

వేంకటగిరి మహారాజుగారి హైస్కూలు, నెల్లూరు. ఆయా.

ప్రస్తుత మహారాజుగారికి (డిగ్రీ గారి పురమున నీ హైస్కూలును స్థాపించిరి. వేంకటగిరి రాజులందఱును సంస్కృతాంధ్రములందు మిగుల పండిత్యము గలవారని చెప్పవచ్చును. ఈ పాఠశాల ప్రారంభమయినది. ఈ పాఠశాల ప్రారంభమయినది. ఈ పాఠశాల ప్రారంభమయినది.

ఇట్టి కీర్తియులైన ఈ ప్రభువు గారి యధీశుడనీ పాఠశాల ఎటుండునో మారలే యోచింపుడు. ఈ పాఠశాల యందును లాభలేటి రజదాని. 1000 మిగుల ప్రసిద్ధమై నది. శ్రీ బాద్రి చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేక మహోత్సవ కాలమున నీ పాఠశాల కిరణమయి యున్నది. ఈ పాఠశాల మిగుల నున్నది.

రాజుగారి కింతకార్యము చేసిరి గాని పాఠశాల యధికారి ము నొక కవునీర్ కొసంగిరి. ఇందు సెక్రటరీగారు మంచి వారైనప్పటికిని సేకరణముచేతనోగాని ది. ఏ. కరీముండు కృతార్థులుగాని యొక ఉపాధ్యాయుని హైస్కూలునందుంచియున్నారు. వీరు స్కూలు ఫయనల్ తరగతికినూడ ఆంగ్లేయవాచక మునకేంప నియమించబడి యున్నారు. వీరికి ఇంగ్లీషునందు అంతగా పరిచయమున్నట్లు తోపను. తెలుగువ్యాసములనుగూడ నేర్పటకు ఈతడే ఈ స్కూలున నియమితుడు.

ఇట్టివారుంటు బాచి ఇట్లు వెళ్లరు మొదలగు అధికారులెల్లారకున్నవారలో తెలియజాలదు. శ్రీమహారాజుగారి శిష్యులైన వారిని యుండినా రూరకుండరని మాయభిప్రాయము. ఇట్లుంటే నీ ముపాధ్యాయుని మూలమున అనేక బాహుళ్యమునుగూడ నేర్పియున్నారు. వెళ్లుచున్నారు. ఇంకను వెళ్లగలరు.

పా. చంద్రశేఖరరావు.

II

గుంటూరు జిల్లా పరిపాలన.

గుంటూరు తాలూకాబోర్డు.

ఆయా. ఇప్పుడు వెండింటుగా మున్నవారు ఈ హోదాకు వచ్చినది మొదలు అన్ని డిపార్టుమెంటు ప్రద్యోగులలో కయ్యమునకు కాలిదువ్వెరు. పాపము వీరు చాల మెత్తనివారలు. ఎందుచేతనో యీ తాలూకాబోర్డు పనికి, పిన్నవయస్కులును యెక్కువ విద్యా నిపుణులును ఈ గ్రామముందలివారలు చాలమంది యుండగా వీరిని శిష్యాలు చేసినారు. వీరు వచ్చినది మొదలు వైస్ ప్రెసిడెంటుపనికి ఎవరును ఆంగ్ల రింపనందున వైస్ ప్రెసిడెంటువల్ల చేయబడు దానిలో కొంత పనిని తమ ఆఫీసు హెడ్ క్లర్కుకే జరుప నధికారము ఇచ్చిరి. పాపము వీరు ఈ హోదాకువచ్చినది మొదలు, తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు హెడ్ క్లర్కు, మహల్లి పనులకు కూడ బ్రాహ్మణులనే నియమించి పనులు జరుపుకొనుచున్నారు. వీరు ఈ సదుమ ఘోషించి 20 రోజులు వైస్ గా రాజమండలిలోనే యున్నారు. తాలూకాబోర్డు పనియూ మధ్యకాలమున ఎటుల జరిగినో తెలియకున్నది. మంగళగిరి లోకలుఫండు

సత్రము కాంపౌండులో మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకముగ నేర్పవలసి వడిన యింటిలో తప్పు, హిందువులు దిగు సత్రములో మహమ్మదీయులు బస చేయ గూడదని యుత్తర్యు చేసినవిధము హెడ్ క్లర్కు డిప్రూట్ కి తెలియజేయున సాహెబుగారు అందుకు ఆమోదింపక మీటింగులో చర్చచేయగా, తాలూకాబోర్డు మొదలగు మీటింగువల్ల వచ్చినవారలు, వారి కెదురుచెప్పక హిందువుల సత్రములో మహమ్మదీయులు బస చేయవచ్చునని తీర్మానము చేసినవారట. ఇటువంటి కలహము జరుగుచున్నప్పటికి కాస్త్రీ గారు ఏమియు చేయరాక ఊరక యుండిరి. కాస్త్రీ గారు కయోవృద్ధులయినప్పటికి వారి యభిప్రాయములో వారుగా రనిని నెరవేర్చుచున్నట్లు ప్రాసెయింపుచున్నవని గాని జనలకు ఏమియు తృప్తికరముగ గానవచ్చును.

గుంటూరు మ్యునిసిపాలిటీ వ్యవహారములు.

ఇప్పుడు యీ బస్టీ వైరుమన్ పరి భాగమునదట అందుకు తోలి అప్పారావుపంతులుగారు, కలీలు గారునా ధన్యుగాను, వ్యాపతి హనుమంతరావుగారు, విం. భావనా చార్లుగారు, మొదలయినవారలు సుమారు అయిదుగురు యత్నమున కాండిడేట్లుగా దరఖాస్తుచేసిరి. ఈ పట్టణము స్థితి యంతింతయని చెప్పవలసికాదు. బోర్డు మంచిస్థితిలో లేవు. డ్రెయినేజీవల్ల పెద్ద దోషములబాధ యెక్కువయియు ప్రజలకు చాల అనాలోగ్యము కలుగుచున్నది. మురికినీరు ఇండ్లలోనిండి వెలుపలకు వదలి వెళ్లుట చాల ప్రబలినది. జనసమృద్ధి మెక్కువగా నుండు చోటలందు అయినను ఎక్కువ కాంతి దీపములు లేవు. కొద్దికాలము క్రిందటనే ప్రారంభించిన తేలాలి మ్యునిసిపాలిటీ వారు గ్యాసులయిట్లు చేయించినారు. అవి యిక్కడ నున్నప్పటికి వాటి విషయమై ఏమి విచారణ లేదు. నొక్కరకు భయము బొత్తిగా లేదు కాబట్టి చాల దుస్థితిలోనున్నది. ఇటువంటి సమయములో ఎక్కువ విక్రంతి లోగి నలువంటి అనుభవజ్ఞులను యత్నము చేసినాట మంచికాని వారివారి మొహాటములకు చెదరి యిదివరకే పట్టణ స్థితి కవున్నట్లు చెప్పవచ్చునారు. ఇక నైన మెలకర కలిగిన యెవల వాగుననుండును.

“నంది వెట్టిపది దిచ్చము” అని నట్లు నొకర్లు ఇట్లు ప్రకారమే కా! నోటల్లు లీపుగా మ. రా. రా. శ్రీ. తోలి అప్పారావుగారు ఆ మిగిలిన పెద్దమరకములు ఇవలకు

వైరుమన్ పరి చేసినప్పటికి వారినిరుతులలో మ. రా. రా. అను నది త్రోసివేయుటకు ఎవరు జవాబుదారి అయియున్నారు? ఈవ్యవహారములందు మాడ చాలచిత్రముగా జరుగుచున్నది.

జిల్లాబోర్డు పరిపాలన.

లోకలుఫండు ఇంజనీయు మ. రా. రా. పాలయ్యగారు విశ్వేంద్ర తర్వాత ఎగ్జిక్యూటివు కలెక్టరు చాలభాగము క్రొత్తవారికి దిగుమతిచేసినట్లు ఇదివరకు వెలువడిన ప్రతి కలెక్టరుచదురుగుల గ్రహించి నుండవచ్చును. ఇప్పుడు వారి ఆఫీసుప్లాఫ్ లో చాలమంది ఆసక్తిగలవారు రిపోర్టుచేసినట్లును అందుమీద వెండింటుగాను ఉన్నవారిని త్రోసివేసి క్రొత్తవారిని నియమించుటకును ప్రావిడెంటుఫండుకు ఫించ్ గా మార్చుచేయుటకును సుదీర్ఘములు యున్నారని విచయన్నాము. ఆహా! ఏమిచిత్రము. గవర్న మెంటువారి కు 30 లక్షలకు ప్యాసుకాని వారిని నియమించవచ్చును ఉత్తరప్రదేశ్ యిచ్చియుండగా ఈజిల్లా ప్రారంభమునండి వారుగ పనిచేయుచు, కలెక్టరువగయియు అంతవని చక్కగజరుగుచున్నట్లు వివరించి వినియున్నా ఆనగా, మిస్టర్, వ్యాపి, మార్, యంగు, మెకయి కుమార్ గారు శిష్యాలు చేసి యుండిరి. అటువంటి ఉద్యోగములు ఇప్పుడు అసమర్థులు అవుట చాల చిత్రముగా మున్నది. వెక్ కెంకెసిట్టును వారుగ నుండలేదనియు ప్రావిడెంటుఫండు సీట్టును వారుగ నున్నదనియు వెనుకటి (వెండింటు) రిపోర్టుచేయున్నారు. తాను పట్టికుండేటికి మాడే కాళ్లు అనుటయు వారి అభిప్రాయములని తోచుచున్నది. అదిగాక ఉన్న ఉద్యోగములయొక్క శీతములను తగ్గించుదురట. వారికి ఎక్కువభిక్ష తగులునని అభిప్రాయమున్న యెవల ఏజిల్లాలోనులేని మామూలు, ఇక్కడ ఇంజనీయురు గారివద్ద ఎక్కువగాను జవానులను తగ్గించరాదా? లేక యింజనీయురుగారి కేసును తగ్గించరాదా? తెలుగువారు, నభ నోకర్షియరు పోపున దరిభాషుచేయగా, వారికి ఏమియును ఉత్తర్యులు త్వరగా ఇంజనీయురుగారు చెప్పరట. రివిన్యూ డిపార్టుమెంటులో ప్యాసుకానివారిని దొరగారు ఎందుకు ఉంచినారో ఇంకను నియమించుచున్నారో కారణము తెలియదు. లోకలుఫండుకు హక్కును పనికివారట.

ఇదియంతయు మాజిల్లామొక్క పరిపూర్ణయిన పరిపాలన. యథార్థవాది.

The Fascinating Perfume OTTO DILBAHAR (REGD) అందరి మనస్సును రమింపజేయు ఆటో దిల్ బహారు మనోరమ్యముగాను కొంతకాలమునుండి ఆపూర్వవాసనయును కలదు. ఆలోకహార సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాను నైనగాని 2-3 మిక్కులు విడిచినంతట ఒక సందనవసము మధ్యలోనుండు యొంత సుఖయిన వాసనను ఆనందవింద మవ్వనో అంతతాళింపుతురు. ఇతర వాసనలు యేవేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వాసివంపుడు. వెల 1/2 డ్రాము 1-కి రూ. 0.8-0 ,, 1 డ్రాము 1-కి ,, 0.12-0 } వి.వి. చార్జీ రూ. 0.4-0 ప్రత్యేకము. ,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2.0-0 ఓట్టోదిల్బహారు సుగంధకార్లు ఒకటికి వెల 0-1-0. వీటినితీయునప్పుడు ఓట్టోదిల్ బహారు పేరును పరీక్షించి తీయవలెను. ఈసుగంధ దృశ్యములు ప్రతి మహానుభావ గొప్పవాని పేరుగల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అన్ కెమిక్ కంపెనీ, నెం 153 జూమారువీరు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్ :- మేనాతా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, చైనబహార్ కోడ్, భూలగడిపూసం, మద్రాస్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు

USE KATOL AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU మనుష్యులకు నరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చిరుటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధలనుండి తొలగింపబడుదురు. ప్రపంచప్రసిద్ధిచేసిన జపాను వారిచే తయారుచేయబడినది.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుటలు మున్నగు క్రమముబట్టింపు పురుగులను నశింపజేయును. టోక్ 1-కి అ. 0.5-0 కాటోలు వత్తులు దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును. 240 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-కి అ 12 మీ ఆహారద్రవ్యములకు చీమలును, పడకటిండ్లయందు నల్లులును, రోమలును, పుస్తక పేజీలకు చిరుటలనుండి కాపాడును. స్నేహ, వైభవాదులకు శుభాకాంక్షగములు రావడం కాటోలు నిన్ను కాపాడు ముందు. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. ఆనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు ఆనేకబం గానుపరకములను గొప్పబాగామానములను పొందినవి. అజ్ఞాని అందు కంపెనీ, ఒకసాక, జపాన్ వారిచే తయారుచేయబడినది. పాడరు పొట్టుములు మాదిరి చూచుటకుగాను కొరవో పంపబడును. పల్లెటూళ్లనుండి వ్యాధులు వారు తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, నిబిదిగా కావ్యించవలయును. సోలు ఏజెంట్లు :- టి. హర ఆంధ్రు కో. చై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

తయారైనది. యుద్ధచరిత్రము. సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేన, ప్రాచీనతీచి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హిసాబుత్వద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడియుండటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సమీప మిక్కిలి విషయము లోకమునందలివారికి—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భీష్మ రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గముల నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగిల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రవేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను చెల్లుపు 40) పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రదేశ్ ప్రచురణములందఱుగ నుండుగలదు. పెద్దయోగ్యతయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర కంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచిక బడయగోరువ రిప్పటినుండియును (చందాదారులు కానివారును) దిరబాస్తులను బుపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. విన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తుంబుశెట్టిపేడి, మద్రాసు

చనాపథి సార్వపరిల్లా

ఇది సామాన్యమట్టు పెత్తుగుడ్డలను మరియు నకల చర్మరంగులను బాగుజేయును. కీళ్ళపొట్టు, పొరవాయపురొట్టు, కుప్పలు, రక్తివికారమువలన గలిగిన అన్ని రంగులను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడికలకు పుటల తుప్పలకలిగించును. పెత్తుగుడ్డ కుప్పలచేయును దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో సుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1.4.0. పొందుకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రంగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(తాగు బియ్యము) నాగనల్లెలము పై పూరకు మందు. ఈ రెండుకలిసి రెలరోజులకు సరిపోవుము 5.0.0. డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

మద్రాసు నశ్యము.

ర. ఆ.	ర. ఆ.
మేలైన మద్రాసు నశ్యం కేసు 1-కి 0-12	సువాసనశ్యం కెడ్డబుడి 0-4
నీలై (తులములు 120) 8-4	డిబ్ డజ్ బుడ్లు 2-8
బ్యాపాదల మూత్రం 3-0	తాంబూలముకు సువాసన
అవీలై అందరికి 1-10	రాగాలు టిన్ 1-కి 0-4
వి.పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.	డిబ్ డజ్ బుడ్లు 2-8
	క్యాటలాగు ఉచితము.

యె. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ, తలపెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని కేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగినపటం లతో కథలవలె వర్ణింపబడును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (ప్రాప్తజితో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. అనువాద:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. పి. కొత్తాద్రికేట, మద్రాసు అనివాయుడ.

నూతన రోమసంహాది.

బేగంసాహిసాహి. ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునందు రోమము ను చెడుపులేక కుద్రముగా గుండును. చర్మము యొక్క స్వభావమైనరంగునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకలే. వెల రెబిల్లు వెల 151-0-0 వి.పి. ఖర్చు 4ర.

దేశ హితము.

దేశ హితము ఆ యుద్వేదము. ఉచితము!! ఆంగ్లవైద్యవిషయముందును ఆయుర్వేదపద్ధతులందును మనకుగల అనుభవమువల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్య భరితమైన వైద్య విద్య అనువు ప్రకము కోరు వారికి ధరగాని పోస్టేజిగాని లేక ఉచితముగా పంపబడెను. రాజవైద్యవారాముణి కేశవశర్మ 20 చినాబజార్, మద్రాసు

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి రెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0.

మా తామర తైలము ఒక్కడొక్కడు నాలుగు అణాలకు కొని నాలు గైడు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మలముగును. నయమో కాని యెడల మీ నాల్గులగాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును. ఈతైలమును ఒక సారివాడిన సుఖపడగలరు. దీని రాచిన మంటయుండదు చర్మము నలు పెక్కద అమృతాంజనము డిబ్, 6, తుంబుశెట్టిపేడి, మద్రాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యుని స్కను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి

బీట్ ఆల్ వాచ్

సూదరమైన వాచిగోలె నుతో సూదరమైన వాచిపెట్టెసమేతము నెం రు. 2-12-0 మాత్రమే. బి. ఆర్. వెంకటరమణ అండు కంపెనీ, నెం. 7, కోప్ వెంకటాచలయ్యర్ సందు, మద్రాసు

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

వరాపు వర్తకులు, మద్రాసు ఉమ్మి. రెంకి విలాసము:—“ఉమ్మిడియార్” ఇందుక్రింద కనువరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిలేషన్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణాకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్ళును కావలసినవారు మా కాలటాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.